

Stoppa smyganslutningen till Nato!

Öppet forum

Detta dokument innehåller inlägg i det forum som hörde till Stoppa smyganslutningen till Nato!, ett projekt som drevs i Sverige under 2008 – 2010. Huvudsyftet var att öka allmänhetens kunskap och medvetenhet om den process med vilken Sverige höll på att införlivas i det allt mer aggressiva och expansiva North Atlantic Treaty Organization, Nato. Fler detaljer om projektet finns på: www.nnn.se/nordic/americult/nato/nato.htm

* * *

4 "Ja" till en ny mänsklig säkerhet

Några reflexioner av Jan Öberg om den systematiska smyganslutningen till Nato.

8 Nytt fräscht blod leder till Nato-medlemskap?

Förutom att allt fler civila dör i Nato:s attacker ska alltså fler svenska soldater döda och dö om regeringen får sin vilja fram, anser Göran Drougge.

10 Sveriges Afghanistankrig... och Jens Orbacks Palmecenter

Olof Palme fördömde USA:s krig mot Vietnam och Sovjetunionens krig mot Afghanistan. Men nu stöds USA:s förödande krig mot Afghanistan av Palmecentrets chef. Vad i all världen har hänt i Sverige under tiden, frågar Håkan Wiberg.

Enligt ÖB Sverker Göranson är det inte längre svenska försvarsmaktens huvuduppgift att försvara Sverige. "Dagens uppgifter" handlar i stället om att snabbt rycka utomlands i olika militäruppdrag – allt oftare under USA/Nato-befäl.

- 15 Svenska försvaret omvandlas till legotrupp i USA/Nato:s tjänst**
Jan-Ola Gustafsson, en f.d. FN-soldat med erfarenhet av riktiga fredsaktioner i Kongo och på Cypern, beklagar omvandlingen av svenska försvaret till en liten yrkesarmé inom den hegemonistiska militäralliansen.
- 18 Hjälp till att stoppa Sveriges smyganslutning till Nato**
Jan Öberg manar till kunsapsförvärv och mobilisering mot smyganslutningen.
- 21 Diverse synpunkter på olika frågor med koppling till Sverige och USA/Nato**
- 22 Nato: en odemokratisk världspolis**
Att låta Nato ersätta FN går emot demokratiska principer, förklarar Lars Drake, och lämnar ett par förslag om hur problemet kunde lösas.
- 24 Gör Sveriges krigande i Afghanistan till valfråga**
Karl-Yngve Åkerström frågar: Hur länge ska svenska politiker sätta unga soldaters liv på spel i ett hopplöst projekt vars verkliga motiv inte redovisats öppet eller godkänts av folket i val?
- 26 Svensk utrikespolitik sedd med östtyska ögon**
Först från Östtyskland sedan från det återförenade Tyskland har prof. Gregor Putensen länge betraktat Sverige och dess utrikespolitik. Han är både förbryllad och bekymrad över utvecklingen sedan Olof Palmes tid.
- 29 Arktis i fokus**
Ingela Mårtensson förklarar den ökande risken för konflikter i Arktis då angränsande länder, i klimatförändringens tidevarv, gör anspråk på värdefulla resurser.
- 33 Anslutning till USA/Nato försvagar Sverige**
Det förklarar f.d. överste Per Blomquist som förklarar varför ett neutralitetsförsvaret med värnplikt är ett bättre militärstrategiskt alternativ som ger fred och säkerhet.
- 37 Vi behöver ett försvar för mänskligheten!**
Rysskräcken återkommer. Men vem är det egentligen som hotar vem, frågar Kjell-Arne Johansson.
- 39 Sveriges vapenbroderskap med USA — en viktig valfråga**
Sveriges internationella trovärdighet har allvarigt skadats av vapenbrödraskapet med USA, som godtar israeliska övergrepp och själv bryter mot mänskliga rättigheter. Detta måste lyftas fram i den pågående valdebatten anser Karl-Yngve Åkerström.
- 42 Kristdemokrat slår på krigstrumman**
USA håller på att bygga upp en asiatisk gren av Nato, och i det sammanhanget har den utdragna konflikten mellan Nord- och Sydkorea stor betydelse. Någon fredlig lösning kommer nog inte att främjas av missvisande rapportering i västvärldens nyhetsmedier eller kristligt krigiska debattinlägg av svenska riksdagsledamöter.
- 44 Fredens illusioner**
Karl-Yngve Åkerström recenserar Wilhelm Agrells bok om svenska försvarets omvandling till insatsstyrka i USA/Nato:s tjänst.

Inlägg på engelska

Det fanns även fyra bidrag till forumet på engelska. Dessa är tillgängliga via länkar på:

www.nnn.se/nordic/americult/nato/usa-nato.htm

Open Letter to Utrikespolitiska institutet

On the use of this prestigious, publicly subsidized institution as a channel for USA/Nato propaganda; includes basic facts about the origins and real purpose of the military alliance.

War for the Sake of War

The U.S. war against Afghanistan is in its ninth year, and the question is why it has been pursued at such great cost for so long. This analysis by Håkan Wiberg suggests that war, in itself, has become essential to preservation of the United States' status as superpower, and that Nato has become increasingly important for the maintenance of U.S. military dominance.

Legal aspects of USA/Nato War of Aggression against Afghanistan

Prof. Francis A. Boyle, a leading U.S. authority on international law, explains why the war against Afghanistan is a "supreme crime against peace", according to the Nuremberg Principles imposed by the United States and its allies on the losing side of World War II.

Nato's nuclear "obligations" — to whom?

The Strategic Concept of the military alliance, currently under review, includes the use of nuclear weapons as an option. Project advisor Rae Street explains the issues involved.

* * * * *

Jan Öberg

Barn i Bagdad, strax före det senaste kriget

“Ja” till en ny mänsklig säkerhet

Några reflexioner över den systematiska smyganslutningen till Nato

*Jan Öberg
6 november 2009*

Redogörelsen *Från Neutralitet till Nato*,* som kartlägger Sveriges närmande till den av USA dominerade militäralliansen, är lika nyttig som chockerande. Äntligen har någon tagit sig an uppgiften att sammanställa det som makthavarna inte vill att folket skall få — överblick, sammanhang och tendenser vad gäller nationens förhållande till Nato.

Det som träder fram är bilden av en tydlig och systematisk tendens mot smyganslutning, fast inte nödvändigtvis någon samordnad "konspiration". Samtidigt har det kreativa, "annorlunda" Sverige förvandlats till bara "en i flocken" inom EU och kanske snart inom Nato — och det på ett sätt som gjort det väldigt svårt för svenska folket att inse vad som försiggår, nämligen, en fundamental omvandling av Sverige och dess roll i vår gemensamma värld.

Det är beklämmande att någon liknande redogörelse inte tagits fram av SIPRI, Försvarshögskolan, Utrikespolitiska institutet, fredsforskningsinstitutionerna i Uppsala och Göteborg, eller av andra instanser inom området försvars- och säkerhetspolitik. Särskilt fri och ansvarsfull är uppenbarligen inte den forskning som enbart drivs med hjälp av statliga medel!

Svenska Freds och Transnationella Stiftelsen för Freds- och Framtidsforskning (TFF, vars direktör jag är) tycks vara bland de få som gjort gällande att den utveckling — som vi nu med Al Burkes rapport har fått dokumenterad — hade just karaktären av en helomvändning bakom kulisserna. Jag är tacksam för att han tidigt tog kontakt med mig när hans tankar om en utredning om de små stegens tyranni började ta form.

*Dokumentet finns på: www.nnn.se/nordic/americult/nato/neutralitet.htm

Nu till några mer konkreta funderingar vid läsningen....

Vem och vad har i grund och botten (om det nu finns någon botten) drivit denne avveckling av Sverige och dess inveckling i Nato?

Bland kandidater kan nog räknas följande: det Socialdemokratiska arbetarpartiets idéfattigdom och starkt förminskade internationalism— partiet som inte längre har en historia att berätta som P.O. Engquist så träffande uttryckte det; partiet vars nuvarande ledning erbjuder varken vision eller innovativ säkerhetspolitisk kompetens. Tänk till exempel på Palme-kommissions idé om gemensam säkerhet— smått revolutionerande för sin tid och givetvis ett starkt intellektuellt bidrag till kalla krigets upplösning.

En annan faktor är just det kalla krigets slut och bl.a. det intellektuellt lata argumentet att det inte kan finnas någon neutralitet när det inte längre finns två block att stå emellan. Det sorgliga faktum är att varje dag får vi omskakande bevis på att det finns ett skriande behov av en neutralitet som möjliggör konflikthantering, medling, fact-finding m.m.— den sorts neutralitet som Sverige en gång var känt och uppskattat för.

En tredje faktor är sannolikt den ständiga Nato-propagandan om att alliansen nu är en fredsbevarande organisation — "Nya Nato". Bortsett expansionen nästan hela vägen längs Rysslands gräns, en process som påbörjades redan 1992 av USA-regeringen Clinton, får man fråga sig om det finns en enda ny tanke i Nato, någon positiv filosofi som kunde göra hela världen säkrare och fredligare.

En fjärde faktor? Kanske den nästan totala avsaknaden av fri, kritisk forskning i Sverige om Sverige — antagligen ett tecken på forskningsvärldens allmänna anpasslighet.

Samma tendens syns i pressens oförmåga och/eller ovilja att ställa kritiska frågor om viktiga företeelser som bl.a. den pågående militariseringen, medan den blir allt mer upptagen av trivialiteter och underhållning, och till synes allt mindre intresserad av att söka upp och skaffa expertis inom utrikes- och säkerhetspolitiken.

Resultat? Allt för lite kunskap i befolkningen, för lite debatt och försumbar aktivism, oavsett frågornas betydelse. Huvudet i sanden — det går nog bra om bara någon politiker säger att Nato är vår enda framtid!

Det svenska försvarets utveckling och taktik-- att satsa stort på materiel och allt mindre på människor

Försvaret är i dag förmodligen den enda samhällsinstitution vars hantering av ofantliga medel aldrig ifrågasätts. Man slipper alltid undan med rena utpressningsargument: "Vi inom försvaret kan tyvärr inte försvara Sverige längre med de pengar vi får." Lokaltidningar ställer då gärna upp med PR: "Tänk att det kan komma att kosta arbetsplatser i vår lilla stad, skandal att flottans orkester måste läggas ned" o.s.v.

Är hela det upplägget — Sverige som oförmöget att försvara sig självt — ägnat åt att söka skydd hos och fösa oss in i Nato? Denna militärallians som hävdar rätten till första bruket av kärnvapen, som bombade sönder Serbien och Kosovo, som för ett förödande krig i Afghanistan, som ständigt expanderar, och som inte ger länder något annat alternativ än att vara med. Nu tvingar den t.o.m. det av Nato sönderbombade Serbien att bli medlem för att kunna få en chans att komma in i EU.

En besläktad fråga handlar om den militärindustriella utvecklingen inklusive det utländska övertagandet av Sveriges vapenindustri samt hela vapenexportfrågan med

det ständigt ökande beroende av USA:s teknologi och av USA:s krigsmaskin som köpare. Den biten har alltid varit ett problem, även under Palme som kunde tala fred på förmiddagen och sälja vapen på eftermiddagen i tron att ett så litet land som Sverige bevarade, eller i all evighet kunde bevara, både någon sorts självständighet och en högteknologisk profil. Alla utredningar och förslag under 1970- och 1980-talet om alternativa försvarsformer, samt Inga Thorssons eminenta utredning om omställning av vår försvarsindustri, tystades ned, marginaliserades eller förlöjligades.

Då slutar det som det nu gör, med Nato: "Snälla, ta hand om vår säkerhet; vi har själva givit upp på alla fronter!"

Är vi på väg mot kalla kriget II?

Clinton började inringningen av Ryssland 1992 med en rad avtal, baser och "rådgivare" i de flesta f.d. Sovjetstater. Var skall det sluta? Förmodligen i Sverige, Finland och hela Arktisområdet.

Det har i alla fall funnits en expansionspolitik som ter sig systematisk. Den pågår trots USA:s löfte till Gorbachev — i utbyte mot Tysklands återförening — att Nato aldrig skulle förflytta sina gränser "en enda tum" österut. Detta svek tycks vara ett uttryck för västvärldens triumferande — men skvattgalna — inställning om att "Vi vann ju kalla kriget".

Och vad händer om USA fortsätter med sin självdestruktiva expansion som det i längden rent ekonomiskt inte kan klara av? Alla imperier faller till slut, och USA:s kommer inte heller att vara evigt. Skall det vara så att Sverige går med i Nato just när hela korthuset är på väg att rasa ihop, kanske inom 15-20 år?

Satsning på Nato, likgiltighet för FN och OSSE

Al Burkes redogörelse har belyst den ena aspekten: Sveriges inveckling i Nato. Den andra aspekten är avvecklingen av Sveriges tidigare, förhållandevis starka betoning på FN:s, OSSE:s och det civila samhällets betydelse. Det är samma sak med nedrustningen och den gemensamma säkerheten — hur vi avvecklade posten som nedrustningsminister och började satsa på Nato i stället för FN.

Hur gick det till när eliterna gång efter annan sa "Ja" till Nato och därmed också nej till folkrätten samt till FN med dess oerhört viktiga stadgar? Hur kunde det, som man så intensivt trodde på, så snabbt kastas över bord? Eller var denna tro aldrig något mer än en fernissa på en underliggande "realpolitik"? Blev vi lurade till denna milda grad?

Vad kan ändå tänkas förhindra att Sverige blir medlem i Nato?

Redogörelsen är som sagt chockerande och väcker många fler än de föregående frågorna. Men självfallet finns det fortfarande grund för hopp om att svenskarna kan mobiliseras för att sätta stopp för smyganslutningen, samt att hela försvars- och säkerhetspolitiken skall ställas om på ett sätt som gör Nato irrelevant för Sverige — och därmed Sverige återigen relevant för hela världen.

Den på förhand dömda inblandningen i Afghanistan blir inte bara en spik i det amerikanska imperiets likkista, utan även i Nato:s. Militäralliansens expansion kommer att leda till mothugg, inte minst om det blir ett nytt försök med det "oskyldiga" Georgien. Eller om man går för långt med Ukraina, eller i Norden och Arktis.

Det måste bli möjligt att med fakta och sakliga argument övertyga svenskarna att ett Sverige i Nato är ett Sverige som snarare bidrar till instabilitet och nya hotbilder (för det är så att Nato är ett hot i andras ögon) än till fred. Vi kan inte leva mot ryssarna bara med dem.

Det måste bli möjligt att koppla den globala men USA-centrerade ekonomiska krisen till det ofantliga resursslöseri som Nato representerar. Uppskattningar om vad det kommer att kosta för att verkligen ta itu med klimatförändringarna under nästa 10 år är små i jämförelse med militäralliansens budget. Det måste bli möjligt att i varje diskussion om Nato ställa frågan: Har vi verkligen råd med detta slöseri? Sedan skall man också lyfta fram de resurser som behövs för att uppnå verklig säkerhet, en mänsklig säkerhet. De rika ländernas samlade bistånd uppgår i dag till blott några fem procent av världens militärutgifter, och USA/Nato är den ojämförligt största boven i denna skandal!

Sedan har vi frågan om kärnvapnen. Ska Sverige delta i Nato:s atomkrigsplanering? Skall vårt territorium och vår befolkning vara brickor i kärnvapenspelet? Jag tror inte att svenskarna vill att Sverige i praktiken skall vara en kärnvapenbaserad stat. Men i så fall bör man tala öppet om detta och låta folket bestämma med en folkomröstning baserad på fullständig information.

Nej till "Nej!", tack

När det gäller smyganslutningsprocessen är det ju sent i spelet. Al Burkes redogörelse dokumenterar detta. Men det är inte för sent om man tror på folkupplysning och demokratin. Men då får Nato-motståndare och andra intresserade också tänka lite nytt.

Personligen orkar jag inte ens tänka på banderoller av typen "Nej till Nato!" Då är spelet förlorat, därför att makthavarna har ett givet svar i beredskap: Jaså vill du bara stå utanför — göra landet och dess befolkning försvarslös?

De som bara säger "Nej till Nato" har det gemensamt med Nato-anhängarna att de inte erbjuder något alternativ. Och utan något bra alternativ får vi nog finna oss i ett dåligt sådant.

Det måste i stället bli någonting i stil med "Ja till en ny mänsklig säkerhet!" eller "Ja till fred med fredliga medel" eller "Ja till ett nytt försvar för mänskligheten" eller "Ja till USA, nej till imperiet" eller "Ja till fred, nej till skrämselfpropaganda och självförvållade hotbilder" eller "Ja till konflikthantering i stället för krig". Vilket positivt budskap som helst, men absolut inte "Nej till..."

Kom ihåg Gandhis viktiga princip: Man måste alltid ha ett konstruktivt program som får människor att tänka nytt och engagera sig med positiv energi: "Var den förändring du vill se i världen."

- *Jan Öberg är dr.hc, fredsforskare och direktör för Transnationella Stiftelsen för Freds- och Framtidsforskning*

* * * * *

Försvarets bildbyrå

Statsminister Reinfeldt (th) talar vid en minnesceremoni för svenska soldater som stupade i Afghanistan.

Nytt fräscht blod leder till Nato-medlemskap?

Förutom att allt fler civila dör i Nato:s attacker ska alltså fler svenska soldater döda och dö om regeringen får sin vilja fram.

*Göran Drougge
6 november 2009*

När svenska regeringen tillsammans med Försvarsmakten söker driva igenom att ännu fler svenska soldater ska skickas till de Nato-ledda trupperna i Afghanistan för att förvara den valfuskande och genomkorruperade Karzairegimen borde det uppmärksammas mer att kriget hittills lett till massdöd av civila afghaner.

Nedanstående siffror över antalet dödade civilpersoner är, när det gäller de senaste händelserna, hämtade från rapporter i internationell och svensk massmedia. När det gäller tidigare år bygger de på officiell FN-statistik. (Siffrorna ligger i underkant jämfört med andra rapporter från samma tid.) Varför har vi inte sett eller hört en enda ansvarig minister, militär eller S, M, C, Kd, Fp-riksdagsledamot protestera mot detta dödande som pågått i över åtta år?

Den fjärde september i år dödades tiotals civila afghaner i en attack med Nato-flygplan mot två stulna tankbilar i norra Afghanistan. Månaden innan dödades ytterligare tiotals civila i en Nato-attack mot några hus i en liten by, Bala Bolok i Farahprovinsen. I maj i år, i samma provins, dödades över 100 civila i en attack med USA-flyg.

År 2008 dödades, enligt en FN-rapport 828 civila afghaner i attacker ledda av Nato eller USA. År 2007 dödades enligt FN 629 civila afghaner på samma sätt. Tittar man tillbaka till tidigare år sedan 2001 när kriget startade, så rör det sig om flera hundra till över 1000 som varje år dödat av USA/Nato:s bombräder och andra Västledda attacker i Afghanistan.

Attacken den fjärde september startade från flygplatsen i den svenskstyrda provinsen Mazar-e-sharif. Trots det har inte en enda svensk ansvarig politiker krävt bombstopp eller att de skyldiga till dessa attacker ställs inför rätta. Det finns bara ett svar: de

ansvariga politikerna har inget emot att USA/Nato som Sverige är allierat med, fortsätter sina massakrer på oskyldiga civila afghaner.

Att en svensk försvarsminister öppet stöder den amerikanska Nato/Isaf-befälhavarens krav på 40.000 nya soldater och antigerillakrigföring — trots att president Obama är tveksam — måste ses som ett genombrott för en mer krigsaktivistisk svensk utrikespolitik. Det är ett stort historiskt kliv bort från den svenska, snart 200-åriga neutralitets- och fredspolitikerna.

Enligt alla bedömningar så sker en ständig upptrappning av krigshandlingar i Afghanistan och de områden som talibanerna blir aktiva i blir allt fler. Att då skicka nytt fräscht blod till krigsscenen är inget annat än att trappa upp dödandet. Förutom att allt fler civila dör i Nato:s attacker ska alltså fler svenska soldater döda och dö om regeringen får sin vilja fram.

Är det så att det av Sten Tolgfors, Carl Bildt och andra USA-epigoner efterlängtade Nato-medlemskapet ska uppnås? En ny variant av EU-omröstningens sitta-med-vid-bordet-argument: Nu när vi ändå dödar och dör tillsammans med Nato, är det inte lika bra att vi blir Nato-medlemmar på riktigt? Hur många svenska soldaters och hur många afghaners liv är det värt?

* * * * *

Palmecentrets två ansikten — från Centrets hemsida

Sveriges Afghanistankrig... och Jens Orbacks Palmecenter

*Håkan Wiberg
27 december 2009*

Olof Palme fördömde tydligt USA:s krig mot Vietnam och Sovjetunionens krig mot Afghanistan. Men nu stöds USA:s förödande krig mot Afghanistan av Palmecentrets chef som t.o.m. kallar det för ett utslag av "solidaritet". Vad i all världen har hänt i Sverige under tiden?

I Aftonbladet den 11 november 2009 skrev Jens Orback, generalsekreteraren för Palmecentret vilket annars har utträttat så mycket gott, ett entusiastiskt försvarstal för fortsatt svensk militär närvaro. Det fick mig att stanna upp och tänka.

Mot USA:s krig mot Vietnam talade Olof Palme klart och tydligt. Mot Sovjetunionens krig mot Afghanistan talade Olof Palme klart och tydligt. För USA:s krig mot Afghanistan och svenskt deltagande i det talar chefen för Palmecentret klart och tydligt med hänvisning till framtida fördelar som för mig ser ut som "kalvstek i himmelens höjd", och kallar dessutom kriget ett utslag av "solidaritet". Vad i all världen har hänt under tiden?

Efter massmordet den 11 september 2001 måste USA:s president, vem han än hade varit, för att överleva politiskt (och kanske även fysiskt) ta en fruktansvärd hämnd. De flesta av gärningsmännen, inklusive den förmodade ledaren, var saudiska och aktionen hade planerats i Tyskland; men ingetdera av dessa länder gick att bomba. Det måste bli ett muslimskt land som stod tämligen isolerat i den islamiska världen, så Afghanistan var en stark kandidat till att bli offret (med Sudan och Somalia som huvudalternativ).

USA utpekade Osama bin Laden som ledare och Afghanistan som hans tillhåll (dock utan att framlägga bevis för någotdera av dessa "fakta" — bin Ladens erkännande kom först 2004) och fick säkerhetsrådet att gå med på en resolution som ställde krav på Afghanistan, men inte på någon resolution som bemyndigade krig.

Nato:s medlemmar uttalade samstämmt sitt stöd, med hänvisning till Nato-stadgans paragraf 5 om att ett angrepp på en är ett angrepp på alla. USA hade dock två år tidigare vid angreppet på Jugoslavien lärt sig hur besvärligt det kan vara att föra krig genom Nato, med en massa besvärande frågor om krigets folkrätt samt en rad medlemsstater med opinionsmajoriteter mot kriget.

Man struntade därför i både FN och Nato, och överföll en månad senare Afghanistan tillsammans med några av de närmaste bundsförvanterna. Dessutom ingick USA en allians med en rad lokala krigsherrar i norra Afghanistan som också var emot talibanstyret av egna skäl; flera av dessa gjorde sig skyldiga till omfattande krigsförbrytelser, men sitter fortfarande vid makten lokalt, även om de rent formellt är underställda Kabulregeringen.

Detta krig kunde man av folkrättsliga skäl inte kalla "hämd", eftersom detta inte är ett legitimt krigsmotiv. Det blev därför i spindoktorernas språk "terrorbekämpning... regimskifte... återuppbyggnad" o.s.v. Kriget har nu pågått i mera än åtta år och det lidande som bombningar m.m. har vållat har skapat sina egna effekter i form av alltmer breddat motstånd.

Talibangerillan står allt starkare i allt större delar av landet, och dessutom blir spontana lokala motståndsrörelser i stora delar av landet allt starkare. Afghanerna kan konkurrera med vietnameserna om att kasta ut främmande invasionsmakter som t.ex. mongoler, perser och andra. Inte mindre än tre gånger under de senaste 170 åren gick det brittiska imperiet in för att sedan tvingas ut, och därefter stod det sovjetiska i tur. Att dessa stormakter hade lika flotta proklamationer om allt gott de skulle uträtta, som de liknande från dagens amerikanska imperium med sina satelliter, hjälpte inte. Det hjälper knappast nu heller. Den högt uppsatta utrikestjänstemannen och f.d. marinkaptenen Matthew Hoh avgick nyligen från sin post i Afghanistan med hänvisning till att detta krig inte går att vinna och inte är värt offren, samt att närvaron av utländska militärstyrkor bara skapar mera motstånd.

Legitimitet i efterhand

Först i efterhand fick USA ett slags FN-legitimitet genom upprättandet av ISAF-styrkan under Nato-befäl vid sidan av själva invasionsstyrkan, alltså USA med närmaste bundsförvanter, vilken bl.a. för västvärldens oljebolags räkning skall säkra en ledning från det stalinistiska Turkmenistan till Pakistan (det är bara att titta på var USA-trupperna är utstationerade).

ISAF skulle ha ett separat mandat ("återuppbyggnad" m.m.) och en separat befälskedja. I denna styrka fick man med sig en liten minoritet av världens stater med en liten minoritet av världens befolkning — i första hand Nato-medlemmar, och i ännu högre grad stater vars regeringar gärna vill bli medlemmar och/eller eftersträvar andra slags nådegåvor, som t.ex. Makedonien och Sverige.

Makedoniens medgörlighet är begriplig, då det ser USA som det enda hoppet att få Grekland att dra tillbaka sina vanvettiga villkor för ett eventuellt makedoniskt medlemskap i EU. (Med Sverige i spetsen har EU försökt att pressa Makedonien att acceptera dessa villkor, eftersom Grekland liksom alla andra medlemsstater har vetorätt i fråga om medlemskap.) Det är mindre begripligt varför Sverige deltar i ISAF. Kanske har det blivit hotat eller fått vissa löften av USA, kanske hoppas det bara på ett eller annat från Washington.

Hur som helst, på ovan nämnda premisser godkände samtliga riksdagspartierna redan från början svenskt deltagande i ISAF. Dessa premisser har nu visat sig vara falska: båda befälskedjor leder till Washington, sedan befälet över ISAF i början av 2007 övertogs av USA-generalen Dan K. McNeil som snabbt bemyndigade mycket mera våldsanvändning än tidigare, däribland "preventiva" angrepp mot påstådda hot.

Trots detta har Sverige upprepade gånger ökat sin truppstyrka. Det färskaste budet från riksdagen är att utvidga den från 500 till totalt 850. Somliga av de svenska soldaterna sysslar även med lovvärda civila ting, andra med att utbilda och vägleda Kabul-arméns mordpatruller. Sverige ligger för den delen hyggligt till: den civila andelen av Afghanistan-kostnaderna ligger omkring hälften av den totala summan, vilket kan jämföras med c:a en fjärdedel för hela gruppen av inblandade stater (fast i båda fallen överskattas den civila andelen, eftersom en del av de militära utgifterna bokförs nationellt och mycket av de civila utgifterna, framför allt USA:s, går till projekt som är dåligt eller alls inte utförda, och dessutom till väldiga överpriser).

Under alla omständigheter har krigets förstörelse varit mycket mera omfattande än den återuppbyggnad som åstadkommits och det kommer att gälla även i det ytterst hypotetiska fallet att kriget i någon mening vinnas av USA. Därefter brukar bidragsgivare nämligen normalt tappa intresset tämligen snart. Lokalbefolkningen i Afghanistan säger detsamma till svenska och andra soldater som lokalbefolkningar brukar säga till ockupationsmakter — att de är tacksamma för deras bistånd och tycker illa om deras fiender. Vad de säger om natten är en annan fråga.

Vad har uträttats på åtta år? Säkerheten är sämre än någonsin, opiumhandeln är större än någonsin (med presidentens familj, krigsherrarna/krigsförbrytarna i norr, och Talibans ledning som lika goda kålsupare), korrruptionen är större än någonsin o.s.v. Det enda som klart skiljer sig från det allmänna mönstret är att mycket flera barn än förr går i folkskola, trots att Talibans religiösa ledare tycker att det är lika onödigt som det svenska prästeståndet tyckte på 1840-talet.

Återkommande mönster

Det finns ett annat återkommande mönster i detta krig — att låta en "folkvald" president be om en militär invasion för att sedan, om han inte är tillräckligt lydig, få honom avsatt och eventuellt mördad till förmån för någon som är lydigare och mindre villig att förhandla med fienden. Det var det som USA gjorde i t.ex. Vietnam, med Ngo Dinh Diem som första offer 1963 och Sovjet (om ock ursprungligen motvilligt) i Afghanistan med Muhammad Nur Taraki som första offer 1979.

Nu gör USA samma sak i Afghanistan. Kerzai flyttades från det amerikanska oljebolaget Unocal till presidentämbetet genom att amerikanska rådgivare informerade en inkallad *loya jirga* med ett par tusen höjdare att dessa hade valt Kerzai. I år blev han, efter vad FN betecknade som grovt och omfattande valfusk, omvald genom att hans återstående motkandidat Abdullah Abdullah drog sig ur med hänvisning till att Kerzai beslutat att behålla den afghanska valkommitté som såg genom fingrarna med valfusket i första omgången.

Denna valfars borde rimligen ha gjort slut på alla illusioner om demokratisering. Dessutom antydde en del detaljer att USA har andra i bakfickan, t.ex. sin tidigare FN-ambassadör Khalilzad, för att kunna ersätta Kerzai som president om han avviker från amerikanska intressen i sina avtal med de lokala krigsherrarna, eller visar sig alltför förhandlingsvillig gentemot Taliban och andra gerillarörelser. USA har redan börjat gå runt Kerzai för att direkt göra upp med krigsherrarna i norr.

Det allra senaste draget av fredspristagaren Obama är att skicka in ytterligare mer än 30,000 USA-soldater, med tydligt uttalade förväntningar om att Nato-medlemmar och andra "villiga" också skall plussa på sina bidrag. Den proklamerade avsikten är att börja dra sig ut ur Afghanistan sommaren 2011.

Frågan är om någotdera kommer att ske. Föga entusiasm har märkts från Nato-medlemsstaterna och andra ISAF-stater; ungefär hälften har sagt Ja, men några har redan fastslagit tidpunkt för att lämna Afghanistan och andra har meddelat att någon ökning av trupperna inte är aktuell. Sverige står av någon anledning för det procentuellt sett största utlovade tillskottet.

Erfarenheten från Irak är att detta land i verkligheten redan är sönderslaget i flera delar, och att "dra sig ut" betyder att dra sig ur storstäderna till mera lättförsvarade USA-baser ute på landsbygden. Nya krav från USA:s militärledning är sannolika, eftersom förutsättningen för tillbakadragningen från Afghanistan är en chimär, precis som i Vietnam och Irak, nämligen att regeringen i landet "själv skall kunna ta ansvaret för landets säkerhet". Om detta inte åstadkommits på åtta år, förefaller det mycket osannolikt att ett och ett halvt år till hjälper.

Det finns ett grundläggande skäl till detta, vilket Jugoslavien fick erfara 1991 och som också gäller i Irak och Afghanistan. I ett etniskt splittrat land kan man inte nå fred genom en stark centralarmé, därför att om det blir allvar, så deserterar stora delar av armén till sina egna miliser. Det skedde i Jugoslavien. I Irak försvinner ungefär hälften av de soldater man utbildar, många till sina egna miliser där de givetvis är nyttigare efter utbildningen. Intet tyder på att det förhåller sig annorlunda i Afghanistan. Enligt opinionsmätningar (och med reservation för hur mycken lit man kan sätta till sådana i ett ockuperat land) finns det inte en klar majoritet för ett omedelbart och totalt tillbakadragande, men däremot en 80 procents majoritet mot ökade utländska styrkor.

Alltid svårt att dra sig ur

Det är alltid långt svårare att dra sig ur ett krig än att ge sig in i det, även om de som varnade mot det visat sig ha rätt; och det är särskilt svårt för stormakter att ge upp krig som inte går att vinna. Det tog Frankrike åtta år att inse att upproret i Algeriet inte gick att kuva, trots att man hade en halv million franska soldater där mot motståndaren FLN:s ca 25,000; det krävdes en konservativ president och krigshjälte, Charles de Gaulle, för att dra sig ut.

Sedan president Lyndon Johnson ärvt Vietnamkriget år 1963, kom antalet USA-trupper upp i 550,000 år 1968 (utöver Saigon-regimens millionarmé, vilken senare föll samman som ett korthus) mot motståndarens kanske 180,000 i södra Vietnam. Först då, efter Tet-offensiven, insåg han vad hans försvarsminister Robert MacNamara enligt sina memoarer redan hade vetat i flera år, nämligen att kriget inte gick att vinna, och ställde inte upp till omval. Han efterträddes av den konservative Richard Nixon, som först trappade upp kriget ytterligare och fick Laos och Kambodja ödelagda innan han också insåg att kriget inte gick att vinna och förhandlade USA-trupperna ut ur Vietnam.

Innan angreppet på Irak 2003 varnade toppmilitärer i USA, med toppgeneralerna Shalikashvili och Shinseki i spetsen, att det skulle kräva en halv million man att först invadera och sedan ockupera Irak, inte de 100,000 som försvarsministern Rumsfeld av politiska skäl talade om. De fick rätt. I Afghanistan tog det nästan tio år för Sovjetunionen att inse att kriget inte gick att vinna med 100.000 man. Som det framgår av president Barack Obamas tal i West Point och Oslo i december, är USA efter åtta års krig ännu inte redo att inse detta. Kanske blir det först en republikansk president som klarar av tillbakadragningen efter valet 2012 sedan en del av de allierade eventuellt visat vägen.

Det ser tyvärr inte ut som om Sverige kommer att tillhöra denna grupp av vägvisande allierade. Riksdagen har nyligen beslutat att proportionellt sett trappa upp den svenska styrkan mera än någon allierad har erbjudit. Man kan heller inte skylla allt på den

nuvarande regeringen. De första tre årens engagemang leddes av Göran Persson och SAP opponerade sig inte mot den senaste upptrappningen. Vid partikongressen nyligen segrade partiledningens linje och beslutet blev att ta upp frågan till nytt övervägande år 2011 — alltså efter det att riksdagen senast i december 2010 måste ta ställning till en eventuell förlängning av Sveriges krigsdeltagande.

Någonting måste ha gått fruktansvärt fel och frågan kvarstår: vad i all världen är det som har hänt Sverige?

• *Håkan Wiberg är matematiker, filosof, sociolog och fredsforskare som bl.a. varit professor i sociologi vid Lunds universitet första presidenten för Europeiska fredsforskningsföreningen samt chef för både Lunds och Köpenhamns fredsforskningsinstitut.*

Obs! Den första versionen av denna text skrevs för att vara en replik till Jens Orbacks inlägg i Aftonbladet den 11 november 2009. Men repliken refuserades och denna bearbetade version är betydligt utvidgad.

* * * * *

Jan-Ola Gustafsson tar sig över resterna av en sprängd bro över floden Lovoi i Kongo sommaren 1963 under en rutinpatrull i FN-tjänst.

Svenska försvaret omvandlas till legotrupp i USA/Nato:s tjänst

En FN-soldat med erfarenhet av riktiga fredsaktioner i Kongo och på Cypern beklagar omvandlingen av svenska försvaret till en liten yrkesarmé inom den hegemonistiska militäralliansen.

*Jan-Ola Gustafsson
8 mars 2010*

De flesta medborgare torde vid detta läge vara medvetna om att Sverige står utan försvar. Från att under nästan hela efterkrigstiden haft ett av världens starkaste försvar i förhållande till folkmängden står vi nu utan både kufförsvaret och invasionsförsvaret. Det som medborgarna bekostade som en sorts försäkringspremie har utan större debatt eller information i tysthet avvecklats av just de "folkvalda" representanterna som rimligen fortlöpande borde ha informerat sina uppdragsgivare, väljarna.

Samtidigt har man också utan större väsen avskaffat värnplikten, och satsar på en liten yrkesarmé som i det planerade Nato-medlemskapet kommer att fungera som legotrupp i USA:s kamp för upprättande av ett globalt herravälde. Normalt sett brukar legotrupp bekostas av sin uppdragsgivare, men i detta fall har våra politiker skamligt nog valt att låta de svenska skattebetalarna bekosta de nykoloniala krig som vi aldrig har önskat eller kommer att få glädje av.

Denna i princip landsförrädiska process har löpt över ett antal år och har underlättats av att man utsett lättstyrda och lydiga personer i befattningen som "försvarsminister". Ett typiskt exempel är Leni Björklund, men priset tar ändå Sten Sture Tolgfors, som hos yrkesmilitärerna går under beteckningen "Tomhysan". Denne fyrtiofyraårige värm-landsfödde missionsförbundare som var vapenvägrare med hänvisning till sin "religiösa

övertygelse" överraskade vid utnämningen med beskedet att han plötsligt ändrat inställning till väpnat försvar! Han var inte ens född då jag och mina årskamrater deltog i fredsbevarande insatser med blå basker i Gaza, i Kongo eller på Cypern.

Nu sitter denne s.k. kycklinghök (se fotnot) och vräker ut miljarder på ett angreppskrig i en fjärran del av världen mot ett folk som aldrig har utgjort ett hot mot Sverige. Samtidigt som vi har avvecklat försvaret och ersatt det med en liten attackstyrka för globala insatser under främmande befäl så har vi en orimlig mängd höga militärer som blivit övertaliga men som med alla medel trycker på politikerna för att kunna bibehålla en välbetald födkrok.

Hittills har det kunnat fungera i symbios med en s.k. samvetsöm krigsminister som har "glömt" vad man brukar känna till även inom missionsförbundet, nämligen "Du skall icke dräpa" samt "den som tar till svärd skall med svärd förgås". Tragiskt nog får unga svenska män plikta med livet för denna politiska konstruktion.

Sagan om jakten på terrorister är fortfarande en saga. Inga bevis har ännu efter snart tio år framlagts för att skulden till händelsen som kallas 9/11 i New York skulle ha utförts av afghaner eller deras stat. Påståendet att en skäggig njursjuk barfotalasse från Saudi-arabien från en grotta i Afghanistan skulle ha klarat av att planera, leda och synkronisera attackerna på två skyskrapor i New York och samtidigt lamslagit all radarövervakning och stridsflyg i världens för närvarande största militärmakt håller inte för en seriös granskning. Att han påstås ha hjälpt CIA:s s.k. "dirty war" i Afghanistan mot ryssarna räcker inte för att klara av 9/11.

Jag och åtskilliga gamla FN-veteraner från 50- och 60-talen känner ett smärtsamt deltagande med de nyligen omkomna unga soldaterna och med deras anhöriga. 1966 gjorde jag en resa med personbil till Pakistan och vid ut- och hemresan gick färden genom Afghanistan. Både vid punkteringar och andra missöden fick vi hjälp av landets vänliga befolkning. Den arma befolkningens framtid är nu hotad, genom att halva landet är starkt förgiftat av utarmat uran (på engelska "depleted uranium", DU) som utgör den verksamma substansen i både flygbomber, missiler och artillerigranater som i hundratusentals ton vräcks över Afghanistan. Sök på webben efter "Death made in America" och beskåda de kusliga bilderna på missbildade foster och barn som nu föds i stora antal till följd av "befrielsekriget".

Huvudskälet till kriget, som egentligen är en kamp om strategiska råvaror och energikällor är de stora oljefyndigheter som finns i de före detta sovjetrepublikerna norr om Afghanistan, t.ex. Turkmenistan, Uzbekistan, Tadzjikistan och Kirgizistan. Tämligen omgående efter sovjetimperiets sönderfall så fanns hux flux amerikanska flygbaser i dessa områden, liksom de stora multinationella amerikanska oljebolagen. Det sker en bitter kamp om naturresurserna bakom kulisserna och oljebolagen vädrade stora vinster genom att kunna exploatera den nämnda oljan. Billigaste och lämpligaste/enklaste vägen är att via pipelines frakta oljan ner till den pakistanska provinsen Baluchistan och därmed till Indiska Oceanen för vidare sjötransport till världsmarknaden.

Flera år innan 9/11 hade oljeindustrin uppvaktat talibanerna i Afghanistan, som då styrde landet. Dessa hade kraftfullt motsatt sig den föreslagna dragningen av rörledningen genom sitt land, trots att oljebolagen hade lagrat rör och annan materiel till ledningen både norr och söder om Afghanistan. Kring sekelskiftet inbjöds en delegation av ledande Afghaner till USA och deltog i en förhandling angående rörledningen. Afghanerna avvisade emellertid de erbjudna villkoren, vilket skapade en förbittrad stämning inom oljekartellen. Flera källor med insyn i de nära förbindelser mellan multinationella företag och ledarna för den amerikanska utrikespolitiken har hävdad

att dessa händelser kan ha bidragit till att utnämna Afghanistan till måltavla och syndabock för det som hände i New York den 11 september.

Men tillbaka till Sverige som Lego-land (anspelar på legotrupp åt USA, inte på byggklossar för barn). I oktober 2008 undertecknades ett avtal som ger Sverige tillgång till transportflygplan i tungviktsklass. I vanlig ordning utan skattebetalarnas vetskap har Sverige ingått i en samverkan med elva andra länder och kommer efter USA att vara den största bidragsgivaren! Efter valet 2006 beslutades att Sverige ska ingå i Nato-initiativet till en gemensam organisation för strategiska transporter. Sverige blev sålunda en pådrivande faktor i skapandet av SAC, Strategic Airlift Capability.

SAC består av tolv länder, varav tio Nato-an slutna. De icke-Nato-an slutna är Sverige och Finland — dessa två som skall in i Nato enligt boken "The Grand Chessboard" av den amerikanske presidentrådgivaren Zbigniew Brzezinski. Försvarets materielverk (FMV) genomförde processen tillsammans med USA enligt FMV:s handläggare. Man har tecknat ett långvarigt kontrakt om att tillsammans med de andra länderna inköpa två enorma transportflygplan av fabrikat Boeing C-17 Globemaster. USA bidrar med ett tredje plan. Globemastern har f.ö. nästan fyra gånger så hög lastkapacitet som svenska flygvapnets Herkulesplan.

Dessa flygplan är baserade på den ungerska Nato-flygbasen Pápa, ca. 20 mil väster om Budapest. Sverige skall dessutom tillhandahålla en komplett flygbesättning, samt svenska lastmästare och nödvändig markpersonal. Det handlar om ungefär 25 personer, varav tio utgör flygbesättningen. Personalen har treårskontrakt och deras familjer följer med till Ungern. För barnens skolgång medföljer dessutom två svenska lärare.

Nu är alla tre plan levererade, och har bl.a. nyligen "provkörts" med last av baslägerutrustning för FN-personal på Haiti. Kontraktet för detta inträdesprov i Nato löper på 30 år, och bedöms under de tre första åren för Sveriges del kosta en och en halv miljard kronor. Materielverket har inte preciserat om detta gäller per år eller treårsperioden. Kommande driftskostnader är ännu inte kalkylerade.

De här uppgifterna kan ni lätt kolla på FMV:s webbplats (<http://www.fmv.se>) och gå sedan in på Tidningen PROTEC Nr. 1 2009. Artikeln finns på sidan 10 och 11.

Om ni ändå är inne på FMV:s tidning, samma nummer på sid. 22 och 23, så kan ni läsa om de svindlande bilaffärer staten gör med den sydafrikanska fabriken BAE Systems Land System OMC. Det handlar om den sju ton tunga pansarterrängbilen "Galten" som man för några år sedan köpte in till ett antal av 200 st. En del av dessa är placerade på olika Nato-baser för att användas i kommande konflikter i USA:s tjänst.

Man har gjort en tilläggsbeställning på 60 fordon som vid detta lag bör vara levererade. Bilarna kostar några miljoner per styck. **Och man planerar ytterligare beställningar, trots att vi inte har något försvar!** Ingen politiker har någonsin berört detta, och frågan uppstår givetvis om hur mycket som behövs för att hålla käften och titta bort.

Försvarsdepartementet kostar årligen lika mycket nu som då vi hade ett försvar och kunde mobilisera över en halv miljon man. Vem snor alla pengar, och vart tar dessa vägen sedan?

Fotnot: "Chickenhawk" är den engelska benämningen på en politiker, ämbetsman eller militär som antingen vapenvägrat eller undflyr krigstjänst men trots detta ivrigt propagerar för krigiska operationer och äventyr. Men någon annan ska ta smällarna på stridsfältet och riskera livet medan kycklinghöken sitter hemma i trygghet.

Hjälp till att stoppa Sveriges smyganslutning till Nato

Jan Öberg
31 mars 2010

Högst sannolikt tänker du dig Sverige som neutralt och alliansfritt, med djup tilltro till FN och till fred och nedrustning, och som landet som berömmar sig om att ha hållit sig utanför krig i nära 200 år. I så fall kan man nu uppdatera sin bild av Sverige. Den är föråldrad sedan omkring 20 år.

Det jag försöker säga är att världen behöver en verklighetskontroll när det gäller Sverige. Var därför snäll och läs det här, studera [projektets] webbplats och skicka sedan synpunkter tillbaka till mig eller svara direkt på denna webbplats.

Ett viktigt initiativ av internationell betydelse har tagits i Sverige. Syftet med det är att informera det svenska folket och alla andra om vad som har pågått bakom ryggen på medborgarna i årtionden — en smygande process av allt djupare engagemang i Nato, nu med ett Sverige som står inför fullt medlemskap som det "naturliga" nästa steget.

Vad vi behöver för att förhindra att Sverige blir fullständig medlem av Nato är först din förståelse av saken och sedan din hjälp.

Varken neutralitet eller alliansfrihet har någonsin varit särskilt otvetydiga. För alla praktiska ändamål har Sveriges försvar och säkerhet alltid varit västorienterade. Hemliga överenskommelser har också säkerställt att Sverige skulle bistås av Nato-länder i händelse av anfall från det "stora hotet" i öster. Varför? För att Sverige också behövdes inom ramen för USA/Nato:s strategi gentemot den Stora Björnen.

Smyganslutningen till Nato är nu ett faktum

Sverige har fortsatt att vara alliansfritt, formellt och *de jure*, och är det alltså. Men genom en rad mekanismer, manipulationer, tysta överenskommelser och frånvaro av offentlig debatt, har ett antal regeringar i rad — inbegripet socialdemokratiska regeringar alltsedan mordet på förre statsministern Olof Palme — gjort mycket för att föra landet i armarna på Nato. Den så kallade svenska försvarsindustrin är svårt beroende av teknologi från USA/Västvärlden; Nato-övningar äger rum i norra Sverige; svenska soldater opererar under befäl av Nato/USA i Kosovo och Afghanistan; Sveriges sjöofficerer övar tillsammans med USA-kolleger i USA o.s.v.

Det var flera år sedan som dåvarande statsministern Göran Persson till förvåning för en del av oss förklarade i en artikel — i Financial Times såvitt jag minns — att Sverige inte längre skulle ses som ett neutralt land (en ställning som landet alltid har upprätthållit genom politiska beslut och inte genom förklaring i grundlagen). Därmed blev det tydligen slut på det!

Sverige har nu förflyttat sig så nära Nato att vi hör vad man kallar röster på "hög nivå" i Sverige argumentera att vi står så nära (är så "engagerade") att vi borde få fullt medlemskap i ("ingå äktenskap med") Nato och på så sätt också få — vad som påstås vara — inflytande och fördelar av ett Nato-medlemskap.

Den större ramen — den tredje expansionen

Nato expanderade först in i Östeuropa och därefter in i Centralasien (näja, det gick inte så bra i Georgien, det återstår att se hur det utvecklas). Nu kommer den tredje vågen på grund av issmältningen i Arktis, som medför nya transportvägar till mer tillgängliga råvaror och energitillgångar och risk för en möjlig konfrontation mellan USA/Nato och Ryssland uppe i norr. Nato vill ha Sverige i sin fålla, och även Finland. Mottagaren av Nobels "pris", den förre finske presidenten Ahtisaari har för länge sedan sagt att han är helt för det.

Sveriges militärer spelar hjälplösa med så lite pengar. Utpressning?

De svenska militära ledarna — i stor utsträckning med stöd av den akademiska världen och massmediernas kommentatorer — har i årtal framfört en klagolåt om att de med tanke på Sveriges lilla försvarsbudget och alla ökande kostnader inte kan lova att skydda svenska folket mot ett anfall. Förra året uttrycktes detta underförstådda hot — denna utpressning? — genom att de kungjorde att Sveriges försvarssystem, per capita ett av de starkaste och dyraste i världen, inte ens kunde garantera försvaret av Stockholm, huvudstaden. Hoppsan, var den förutsägbara ryggmärgsreflexen hos massmedier och folk — då är det bäst att vi går med i Nato och får skydd där.

Det finns en avsevärd risk för att denna taktik kommer att fungera — i synnerhet som man inte får förvänta sig att huvudfåran av massmedierna i Sverige någonsin ställer någon utmanande fråga som: Vad i all världen använder ni alla dessa pengar till för något om ni inte ens kan försvara Stockholm och regeringen i händelse av ett anfall? Eller hur kan detta komma sig, när ni kan ha råd att indirekt delta i ett hopplöst krig som detta i Afghanistan? Sådana frågor ställs helt enkelt inte. Även Sverige har ett militär-industriellt-medialt-akademiskt komplex, MIMAK.

Är du inte förvånad nu? Jag är chockad!

Är du förvånad över att få höra detta? Den gamla bilden av Sverige som fredsälskande nation som kämpar för att stödja andra små länders integritet (som en gång Vietnam), engagerad i strävanden för gemensam säkerhet, nedrustning och avskaffande av kärnvapen — det land som utsett en rad globalt kända och respekterade nedrustningsambassadörer och vars statsminister, Olof Palme, riskerade sitt liv för att medla mellan Iran och Irak (en insats som möjliggjordes av Sveriges neutralitet vid den tiden), det land som alltid hade det allra starkaste engagemang för Förenta nationernas principer och strävanden. Det Sverige finns inte längre.

Detta är en allvarlig och sorglig förlust för oss som är bosatta i landet men det är förvisso en förlust även för världen som helhet!

Fastän född dansk har jag bott i Sverige sedan 1972. På den tiden var Sverige ett unikt och på många sätt visionärt land. Givetvis har jag noga följt den process jag beskrivit här ovan genom åren och även då och då skrivit om några av de små stegen i denna process.

Likafullt blev den systematiska tendensen i alltihop kraftfullt uppenbar när jag nyligen läste Al Burkes lysande, välunderbyggda och välskrivna rapport* som lägger fram alla detaljer och dokumenterar dem längs en tidsaxel. Jag blev chockad.

*Dokumentet finns på: www.nnn.se/nordic/americult/nato/neutralitet.htm

TFF vill att du stödjer initiativet "Stoppa Sveriges smyganslutning till Nato"

TFF och jag känner stolthet över att förknippas med detta initiativ från dess första trevande steg för över ett år sedan och vi vill kraftigt uppmana dig att läsa detta väldokumenterade stycke dåliga nyheter — den förhoppning kallad Sverige som är på god väg att bli ännu en illusion.

Sätt dig in i fakta, läs Al Burkes avslöjande analys av de små stegens tyranni på vägen mot Nato. Läs mer om den planerade medborgarutredningen. Och skriv sedan för att hjälpa oss att vända denna trend innan det är för sent.

Som alltid är det kunskap, tolkning och spridning för dialog och mobilisering mot tilltagande dårskap som är redskapen.

Välkommen till debatten!

Jan Öberg, direktör

TFF, Transnationella Stiftelsen för Freds- och Framtidsforskning

E-post: oberg@transnational.org

Internet: www.transnational.org

Översättning från engelska: Erik Göthe

* * * * *

Diverse synpunkter

20 april 2010

Sverige skall inte vara övningsplats för främmande länders krigsövningar

Alliansregeringen har givit USA tillåtelse att öva bl.a. bombfällning under två veckor i augusti i Vidsele, Norrbotten.

Det är kränkande både mot svenska folket och vår alliansfrihet att Alliansregeringen nu gett USA tillstånd att öva bombfällning och stridsöva på svenskt territorium. Rent principiellt skall vi inte låta främmande makter öva krigsspel i Sverige. Men det är mer än utmanande när man släpper in en stat — USA — som urskilningslöst bombar och dödar civilbefolkningen i bl.a. Irak, Afganistan etc.

Men inte bara detta utan USA använder också i sin krigsföring s.k. utarmat uran eftersom det har större genomslagskraft än traditionellt artilleri. Vad vet vi om man inte använder det även vid övningar i Vidsele? Dessa projektiler utsänder strålning som bevisats medföra sjukdom och dödsfall bland befolkningen där det använts. Det har sålunda en lång kvardröjande effekt i de områden där det använts.

Det är ur humanistisk synpunkt helt oacceptabelt att vi har försvarsutbyte med en stat som så hänsynslöst bryter mot mänskliga rättigheter och FN-konventioner. Det är också häpnadsväckande hur regeringen och inte minst utrikesminister Bildt fullständigt struntar i alla de grymheter USA gör sig skyldig till. Ord som oförbehållslös partiskhet är alltför svagt.

Jag uppmanar nu alla som har möjlighet att demonstrera mot denna kränkning av vårt lands självständighet, vår natur och inte minst mot Sveriges befolkning. Låt oss visa de styrande att Sveriges befolkning i motsats till dem ännu har kvar något av moral och värnandet av Sverige som en humanistisk stat.

*Olle Ljungbeck
Gävle*

Vi skall först och främst försvara vårt eget land och ej gå med i Nato. Vilket land kan bara klara sig med hemvärn. De svenska soldater vi hittills sänt ut har gjort goda insatser mycket tack vare värnplikt och att de utgjort en blandning av alla möjliga yrken och från olika samhällsklasser.

*Dath Hall
Danderyd*

Skicka inte våra soldater till Afganistan som legosoldater för den amerikanska oljeindustrin. Det är ett brott mot de mänskliga rättigheterna och ett hån mot Sveriges folk.

*Bo Hall
Danderyd*

* * * * *

Krigsarkivet/Fst

En annan tid: de första FN-svenskarna på väg mot Suez i 1956. Förut stödde Sverige FN:s fredsaktioner med kring 2000 trupper. Nu är antalet ca. 30, medan uppemot 1000 tjänar under USA/Nato-befäl.

Nato: en odemokratisk världspolis

Att låta Nato ersätta FN går emot demokratiska principer

*Lars Drake
20 april 2010*

Borgerliga debattörer har sedan millenniumskiftet framfört växande kritik mot FN, ibland berättigad, ibland oberättigad. Ett argument är att diktaturerna har för stort inflytande i FN. Ett annat att demokratier bör hålla samman och att "vi" borde förlita oss mer på Nato. Den negativa synen på FN och den positiva på Nato hänger intimt samman, vilket bland annat märks i DN:s "Fem punkter för världen" och "Fem punkter för säkerheten".

Man skulle kunna tro att de borgerliga skribenterna har kommit på något nytt. Men alla element i diskussionen känns igen, exempelvis från det förslag om övergripande strategi som presenterats av fem före detta militära toppar inom Nato ("Towards a Grand Strategy for an Uncertain World", 2007). Detta dokument ger en ensidig västerländsk syn på världen. Historieskrivningen är skev och innehåller rena lögner, och det finns tydliga likheter med centrala budskap i "Clash of Civilizations" från 1996.

USA eftersträvar öppet världsherravälde. Men USA kan inte kontrollera världen och hävda sina intressen genom den mest demokratiska institutionen på global nivå, FN, eftersom länderna i syd har majoritet. Det är där Nato kommer in.

FN bildades av segrarmakterna i andra världskriget och bygger på samarbete mellan oberoende stater. Varje land har en röst i Generalförsamlingen, men bara ett fåtal länder representeras i det mäktiga Säkerhetsrådet. USA krävde och fick vetorätt åt sig och ytterligare fyra länder — ett flagrant brott mot demokratiska principer. Att ett land med en miljon invånare har lika mycket röstkraft i Generalförsamlingen som Indien med 1,1 miljard invånare är ett annat allvarligt avsteg från normala demokratiska principer.

Istället för att diskutera dessa problem riktar borgerliga kritiker in sig på att diktaturer kan påverka FN:s omröstningar. Men en majoritet av medlemsländerna är demokratier och en majoritet av världens befolkning lever i demokratiska länder. Även FN:s råd för mänskliga rättigheter anklagas för att styras av diktaturer, trots att en majoritet av dess ledamöter representerar demokratiska länder.

Problemet är att kritikerna inte tycker om de beslut som fattas i rådet, till exempel ställningstagandet för Goldstonerapporten som kritiserade Israel för krigsförbrytelser. Det handlar mer om ett nord-sydperspektiv eller privilegie-rättviseperspektiv än om demokrati-diktatur. Det demokratiska Indien har fler människor än alla Natoländer sammantaget. Att Syd har fler människor än Nord måste avspeglas i samarbetsorgan på internationell nivå — om man tar demokrati på allvar.

Kritikerna hävdar att diktaturerna omöjliggör för FN att bedriva ett effektivt arbete, men nämner inte att USA blockerat flest beslut i FN, bland annat resolutioner som ställer krav på Israel. Trots ett massivt demokratiskt stöd stoppas sådana resolutioner på grund av USAs vetorätt och militära dominans. 2003 försökte USA få FN:s stöd för det krig mot Irak som redan hade beslutats av Bushadministrationen. Det misslyckades, men inte för att diktaturer var motståndare utan för en majoritet av världens regeringar var mot. USA, Storbritannien och flera andra länder körde då över FN.

Det skulle naturligtvis vara både enklare och bättre om alla länder var demokratier. Frågan är vad som är bäst för fred och utveckling i dagens läge med olika system för beslutsfattande och olika mognadsgrad för sociopolitiska system. Det är nog ändå så att flertalet regeringar i länder utan mogna demokratier kan representera sina medborgares intressen bättre än en demokratiskt vald person från ett helt annat land. Karl XIV Johan var en väsentligt bättre representant för svenska intressen under tidigt 1800-tal än en delegation från det samtida demokratiska USA (där bara vita män hade rösträtt).

Om Nato, som representerar länder med ca. 900 miljoner invånare, tar på sig rollen som världspolis blir demokratiunderskottet markant större än om FN gör det. Att behovet av militär kapacitet för att ingripa i en del lokala konflikter över huvud taget kommer på tal beror på att de som har den avgörande makten i FN (åtminstone att obstruera beslut) motsatt sig att ställa tillräcklig militär kapacitet till FN:s förfogande.

Varför ska vi ge stöd till en minoritet, USA/Nato, som agerar utomlagligt och dessutom bär ansvaret för att FN inte har de resurser som behövs? Hur kan någon hävda att det är mer demokratiskt att låta en gemensam armé från länder som representerar ungefär 13 procent av världens befolkning agera världspolis än att låta världens mest demokratiska organisation, FN, axla detta ansvar?

De som är intresserade av en utveckling av demokratin på global nivå borde agera för att det skapas ett internationellt parlament som ett komplement till FN:s Generalförsamling och att vetorätten i Säkerhetsrådet avskaffas. Den som inte är för lösningar av detta slag bör inte kalla sig demokrat.

• *Lars Drake är med i detta projekts Rädgivande kommitté*

* * * * *

Försvarsmakten

Gör Sveriges krigande i Afghanistan till valfråga

**Hur länge ska svenska politiker sätta unga soldaters liv på spel
i ett hopplöst projekt vars verkliga motiv inte redovisats
öppet eller godkänts av folket i val?**

*Karl-Yngve Åkerström
20 april 2010*

Det berättigade i svensk truppinsats i Afghanistan ifrågasätts allt mer. Vi kan konstatera att svensk trupp befinner sig där under befäl av USA, en stormakt som har strategiska intressen i området och därmed behov att kontrollera det. Uttryckt i klarspråk avlastar Sverige — ett förment neutralt land — USA:s krigsmakt. Vilken betydelse har detta för hur Sverige uppfattas av befolkningen i den muslimska världen och vår roll som alliansfri i andra internationella sammanhang? När har svenska väljare någonsin i val beretts möjlighet att ta ställning till omsvängningen i vår säkerhetspolitik när vi de facto för krig som allierade till USA?

Som främsta mål framhåller USA att stoppa att Afghanistan används som bas för internationell terrorism. Drivkraften för denna återfinns till största delen i det över 60 år gamla förtryck och förlust av land som en stor del av Palestinas dåvarande ursprungsbefolkning utsatts för av Israel med stöd av USA. Utan en lösning som innebär att äganderätten återställs uppstår ständigt nya generationer av desperata gerillakrigare. Att angripa baserna i Afghanistan är att försumma orsakerna och ge sig på symtomen — som att ge sig till sjöss i en läckande båt i förtröstan på öskar i stället för att laga hålen.

Jag tillhör dem som genom utbildning och erfarenhet har god insyn i Sveriges dolda samarbete med Storbritannien och USA under andra världskriget och kalla kriget. Även om det är först på senare år som det blivit mera allmänt känt, tyder mycket på att det hade ett brett stöd bland svenskar, eftersom det rörde vårt närområde och solidariteten med våra grannar.

Jag känner också stor samhörighet med den anglosaxiska världen utan att sympatisera med deras koloniala strävanden i fjärran länder. Jag har till och med åtskilliga gamla släktingar som deltog i boerkriget, båda världskrigen samt Korea och Vietnam på brittisk

sida. För dem var det riktigt att stödja sina nya hemländer på detta sätt. Soldatbrev och en dagbok från boerkriget vittnar om vad de offrade.

Tillit grundar sig på relationer. För goda relationer fordras förmåga att kommunicera, det vill säga språkkunskaper. Tolk är nödlösning. Relationer tar tid att utveckla. Att byta ut trupp varje halvår gör det mycket svårt att etablera hållbara relationer, som ju är det viktigaste verktyget om man vill påverka familjemönster och samhällssystem. Det är ingen uppgift för soldater. Litet tjosan hejsan eller att bjuda på cigg räcker inte.

Kriget i Afghanistan bedrivs som klassiskt gerillakrig. Gränsen mellan krigförande och civila är diffus. En känd leende byinvånare kan plötsligt bli en levande sprängladdning eller en förut vänlig by bli bakhåll. Inför väntade militära offensiver blir gerillan civil eller drar sig undan till gömställen. En sådan motståndare är nästan omöjlig att besegra. Flyganfall riskerar bli massakrer på oskyldiga civila, som hänt för Sveriges bundsförvant USA på flera krigsskådeplatser. Man måste vara osedvanligt naiv för att tro att Sverige undgår att förknippas med detta i Afghanistan. Åratals goodwill förstörs.

Dessa osäkra stridsförhållanden innebär stora påfrestningar med risk för posttraumatisk stress. Det kan leda till fatala felbedömningar i tjänsten men mycket vanligt är också psykiska problem, drogmissbruk eller självmord. USA har stor erfarenhet av detta från liknande krig.

Svensk trupp i Afghanistan har diffusa mål, som rimmar illa med vår alliansfrihet och använder metoder som gång på gång misslyckats i liknande sammanhang. Hur länge ska svenska politiker sätta unga soldaters liv på spel i ett hopplöst projekt vars verkliga motiv inte redovisats öppet och godkänts av oss i val? Lär av tidigare misstag!

- *Karl-Yngve Åkerström, pensionerad militärpsykolog*

”Nu leds EU-flottan från HMS Carlskrona” kunde man läsa på Försvarsmaktens webbplats den 15 april 2010. Bilden ovan är från ceremonin där flottiljamilen Jan Thörnqvist tog befäl över EU:s marina styrka utanför Somalia. Man kan väl fråga hur många svenska medborgare förstår hur djupt Sverige nu är inblandat i EU:s och därmed i USA/Nato:s militära aktiviteter.

Svensk utrikespolitik sedd med östtyska ögon

*Gregor Putensen
4 maj 2010*

Som historieprofessor i f.d. Östtyskland studerade Gregor Putensen de nordiska ländernas utrikes- och försvarspolitik med särskilt intresse. Han fortsatte att följa utvecklingen i Norden när han efter Tysklands återförening blev ledamot i förbundsstaten Mecklenburg-Vorpommerns parlament. Följande betraktelse bygger på dessa erfarenheter.

* * *

Sveriges glidning in i Nato:s famn är en process som tycks ha börjat redan före Berlinmurens fall och den stora omvälvningen i Östeuropa. Men processen tog fart efter Sverige anslöt sig till EU samt gick med i USA/Nato:s militärt inriktade ”Partnerskap för fred”.

EU-inträdet visade sig dessutom vara början av en allt markantare tillbakagång för de socialdemokratiska välfärdspolitikens landvinningar. I en serie små steg har någonting liknande hänt med den svenska utrikespolitikens tidigare grundvalar.

Nu är det så att, långt före återföreningen, rådde det inte i Östtyskland (DDR) någon blåögd uppfattning om Sveriges neutralitetsdoktrin såsom den uttrycktes med formuleringen ”alliansfritt, syftande till neutralitet i händelse av krig”. I vissa fall kände man till, i andra fall kunde man gissa sig till Sveriges rätt så intima underrättelsesarbete med USA samt till det militära och vapenteknologiska samarbete som ägde rum under kalla kriget.

Ändå satte man i DDR ett högt värde på Sveriges utrikespolitik, särskilt den som utformades av Olof Palme. Även om DDR-regeringens retorik ibland kunde vara starkt kritisk mot västvärlden inklusive Sverige, uppskattades den svenska utrikespolitiken i tysthet. Uppskattningen blev desto större och officiellt uttalad när Palme 1982 övertog ordförandeskapet i den Internationella kommissionen för nedrustning. Kort därefter lade han fram ett förslag om en kärnvapenfri korridor mellan Öst- och Västeuropa med deras respektive militärallianser. Med detta hoppades han att återuppliva polacken Adam Rapackis och svensken Östen Undéns gamla idé att upprätta breda kärnvapenfria zoner i Centraleuropa.

Kraftmätning med kärnvapenbestickade robotar

Det var en tid då utgångspunkten för alla säkerhetspolitiska bedömningar var kraftmätningen mellan Sovjet- och USA-blocken. Denna kraftmätning betraktades av DDR-regeringen som ett uttryck för klasskampen på internationell nivå, och därmed fanns det bara ett alternativ — ”orubblig solidaritet med och stöd för” Sovjetunionen.

Det var först med det spända läget som uppstod när Sovjet och USA utplacerade kärnvapenbestickade medeldistansrobotar (av typer SS-20, Pershing II och s.k. kryssningsrobotar) som DDR började tillvarata sina egna säkerhetspolitiska intressen med ett försiktigt ökande avståndstagande från Sovjetunionen. Det var ju DDR samt Centraleuropa i övrigt som antagligen i första hand skulle drabbas i händelse av atomkrig.

Frågan är om läget egentligen är särskilt annorlunda i dag. Visst har den ideologiska konfrontationen mellan öst och väst ersatts av ett tvivelaktigt globalt krig mot ”terrorismen” — ett krig som, i avsaknad av grundliga världsekonomiska förändringar som leder till sociala förbättringar i den s.k. tredje världen, inte går att vinna.

Men trots det nyligen undertecknade kärnvapenavtalet mellan USA och Ryssland, förblir risken för kärnvapenkrig det största militära hotet mot Europa. Dessutom är det långt ifrån säkert att avtalet kommer att godkännas av USA:s Congress. Sedan finns det andra spänningsmoment som under den närmaste tiden kommer att ha betydelse i sammanhanget, som t.ex. Arktisområdets naturresurser, antirobotförsvaret utmed Rysslands gränser m.m.

Det kan alltså mycket väl uppstå nya, svåra konflikter mellan Ryssland och USA/Nato. I så fall utgör en överdriven rädsla för ”den ryska björnen”, som ofta skymtas i debatten, en dålig grund för en bedömning av Sveriges säkerhetsbehov.

Växande obalans

I detta sammanhang bör man hålla i minnet att, i utbyte mot Tysklands återförening, fick dåvarande Sovjetunionen en utfästelse av USA:s regering om att Nato inte skulle flytta sina gränser österut ”med en enda tum”. Men detta löfte började nästan direkt svikas. USA/Nato har ständigt förflyttat sina gränser mot öst, och dessutom hotat med ett nytt omfattande antirobotförsvaret som starkt ändrar balansen till Rysslands nackdel.

Resultatet är en växande militärstrategisk obalans, och Rysslands säkerhetspolitik kommer som ett brev i posten att framgent domineras av ansträngningar att rätta till denna obalans.

Under det kalla kriget hävdade ledarna i Moskva att de inte kunde förstå varför Sverige och västvärlden i övrigt kände sig så hotade av Sovjetunionens stora vapenarsenal. De

bedyrade att de efterlyste inget annat än fredlig samexistens och förberedde inga planer på anfall mot någon annan stat.

Nu är det USA/Nato som låtsas inte förstå varför sin rusande expansion österut och sin stora satsning på antirobotsförsvaret väcker starka hotkänslor i Ryssland. Det bedyras att syftet med det senare bara är att bemöta det påstådda hotet från vissa "skurkstater" långt ifrån Rysslands gräns mot Europa där upprustningen råkar pågå. Men hur trovärdiga är en sådan försäkran, när hela systemet kan vändas mot Ryssland inom några timmar eller minuter?

Tyvärr måste det konstateras att den utrikespolitik som Sverige under de senaste två decennierna bedrivit har bidragit till att ryssarnas irritation över USA/Nato:s utvidgning snarare har ökat än minskat. Det ser ut som om Sverige är på väg att överge den alliansfrihet som under det kalla kriget erbjöd maximalt manöverutrymme och samtidigt gjorde det möjligt för landet att bedriva en försvars- och säkerhetspolitik som var förhållandevis självständig — särskilt om man jämför med DDR:s trängda läge.

Förbryllande likgiltighet

Det verkar som om stora delen av Sveriges utrikespolitiska etablissemang satsar allt mer på fullt medlemskap i Nato. I detta sammanhang är det tämligen uppenbart att vapenindustrin hyser stora förhoppningar på en upprustning som kan väntas ge stora vinster för en liten krets. Men det är vanskligt att sälja in denna satsning hos allmänheten. Därför skapar man i orwellisk anda en språklig dimridå av vackra ord som "ansvar... solidaritet... modernisera... humanitär insats" o.s.v.

Numera tycks den sortens falska förespeglingar dominera den svenska debatten om försvars- och säkerhetspolitik, medan den alliansfria politik som jag och många andra länge hyste stor respekt för lyser med sin frånvaro.

En fråga som jag grubblat över är denna: Varför tycks de flesta svenskar vara så likgiltiga beträffande sitt lands alliansfrihet? Är det en följd av amerikanisering, eller den tilltagande individualitetskulten med tillhörande likgiltighet mot gemensamma angelägenheter, eller vad egentligen?

Vad det nu än kan bero på är jag övertygad om att det är oerhört viktigt för såväl Sverige som omvärlden att hålla landet utanför militäralliansen samt att dra sig ur det långtgående samarbetet som redan uppstått.

Projektet Stoppa smyganslutningen till Nato! kan förhoppningsvis göra en insats i detta avseende genom att väcka medvetenhet och upplysa om problemets allvar, och därmed motverka den avväpnande propaganda som förhindrar folket från att inse och tillvarata sitt eget intresse. I så fall kunde det slå ett slag mot att svenskarna "orwelliseras" i säkerhetspolitiska frågor.

• *Prof. Dr. Gregor Putensen är med i detta projekts Rådgivande kommitté*

* * * * *

Karta som visar Arktis krympande istäcke vid 5 augusti 2008 som öppnar för en farbar nordvästpassage. (Källa: NASA)

Arktis i fokus

Klimatförändringen gör Arktis mer tillgänglig och det finns en ökande risk för konflikter då angränsande länder gör anspråk på värdefulla resurser.

*Ingela Mårtensson
4 maj 2010*

Arktis har kommit i fokus den senaste tiden eftersom klimatförändringen leder till att isskorpan smälter undan och skapar nya förutsättningar för transporter och tillgång till energi. FN:s klimatpanel har förutspått att Arktis inom några decennier kan vara praktiskt taget isfritt.

Regionen kring Barents hav kan bli den hetaste ekonomiska zonen i Europa. Då vattnet blir isfritt kommer man att kunna ta sig fram över havet under allt större delar av året. På lång sikt kommer man att kunna transportera varor till havs året om. Det har ett amerikanskt forskarteam, under ledning av klimatforskaren doktor Robert Corell kommit fram till. Då slipper man att passera genom en rad konfliktladdade områden, exempelvis Malacka-sundet, Hormuz-sundet i Persiska viken eller Suezkanalen. Det innebär stora besparingar för framtida transporter mellan delar av de ekonomiskt framgångsrika länderna i Asien och Europa.

Norra ishavets botten innehåller oupptäckta tillgångar av olja och gas. USA:s geologiska undersökningsinstitut, US Geological Survey (USGS), påstår att området rymmer tr

gångar så mycket naturgas som olja. Totalt tror forskarna att 13 procent av jordens oupptäckta olja och 30 procent av jordens oupptäckta bestånd av naturgas döljer sig under de arktiska isarna. Enligt USGS:s direktör Mark Myers har undersökningen inte genomförts för att hjälpa oljebolagen att hitta olja. Han menar att innan man kan ta några beslut om den framtida utvinningen av bränsle måste vi veta hur det påverkar utrotningshotade arter, naturfolk och planetens hälsa. [Uttalande i BBC News 2008]

Miljöorganisationer är oroliga för de konsekvenser som ett eventuellt utvinnande av naturresurserna skulle kunna ha på miljön inte minst djurlivet kring Arktis.

Risk för konflikter och militarisering

Ur många aspekter — klimatsynpunkt, ekonomi, säkerhetspolitik och geopolitik — kommer Arktis och Barents hav att bli oerhört intressanta. Det nya geopolitiska läget i Norra Europa kan leda till konflikter då angränsande länder gör anspråk på rätten till energitillgångar, transportvägar och fiskebestånd. Även gamla ouppklarade konflikter kan komma upp till ytan, t.ex. tvister om havsgränser.

En annan aspekt är stormakternas önskan att kunna kontrollera viktiga transportleder ur militärstrategisk synpunkt.

Risken för konflikter och militarisering i området är således påtaglig.

Norden

I juni 2008 gav de nordiska utrikesministrarna den f.d. norske utrikesministern Thorvald Stoltenberg i uppdrag att ta fram ett förslag till förstärkning av det nordiska samarbetet i utrikes- och säkerhetsfrågor. Det resulterade i en rapport med 13 förslag. Många av förslagen utgår från det förändrade geopolitiska läget i Norra Europa, d.v.s. ovannämnda förändringar i Arktis. Till exempel föreslås:

- gemensam luftövervakning av i första hand Island
- övervakning av den nordliga delen av Atlanten och Barents hav ("Barents Watch") med en maritim insatsenhet
- isbrytarkapacitet för arktiska farvatten
- utveckling av samarbetet om arktiska frågor såsom miljö, klimat, säkerhet och räddning amfibisk enhet som på sikt ska utveckla en egen arktisk kompetens.

Fakta om Arktis

Arktis är området runt jordens norra pol innanför den nordliga polcirkeln. Arktis omfattar delar av Ryssland, Kanada, USA, Grönland, Norge och Norra ishavet som till stora delar är täckt av packis och drivis. Enligt internationell lag har de fem stater som delar gräns mot nordpolen rätt till en zon ytterligare 320 kilometer norrut mot Arktis, räknat från nationsgränsen.

I området lever cirka två miljoner människor. Bland ursprungsbefolkningar återfinns inuiter, aleuter och samer.

För att skydda miljön och naturfolken etablerades 1996 Arktiska rådet, som är ett forum för samråd och samarbete mellan regeringarna i de arktiska länderna (de fem nordiska länderna samt Kanada, Ryssland och USA), samt representanter för sex organisationer för ursprungsfolk i Arktis.

Förenta staterna

USA har antagit riktlinjer för sin flotta i Arktis ("Navy Arctic Roadmap"). Ur detta dokument som offentliggjordes den 10 november 2009 står att läsa:

"USA har ett brett och grundläggande nationellt intresse i Arktisregionen och är berett att operera antingen självständigt eller i samverkan med andra stater för att tillgodose dessa intressen. De inkluderar missilförsvar och 'early warning' [tidig varning]; utplacering av sjö- och luftsystem för militära transporter, strategisk avskräckning, maritim närvaro och maritima säkerhetsaktioner samt garantera rätten att navigera i och flyga över området."

USA ska upprätthålla global rörlighet för sina militära och civila fartyg i hela den arktiska regionen. Senaten ska verka för att skydda och flytta fram positionerna när det gäller USA:s intressen i Arktis. Avsikten är att tjäna USA:s nationella säkerhetsintressen inklusive de maritima styrkornas rörlighet världen över. Det ska säkra USA:s suveräna rättigheter över omfattande marina områden och inkludera de värdefulla naturresurser som finns i området enligt dokumentet.

I oktober 2009 fullgjorde en amerikansk atomdriven attackubåt (USS Texas) en arktisk mission. Enligt amerikansk press bröt den igenom isen och stannade på ytan i 24 timmar.

Nato

Tre veckor efter USA:s beslut om en policy för Arktis diskuterades frågan i Nato under ett tvådagarsmöte på Island. Nato:s generalsekreterare och högsta militära befälhavare var närvarande på seminariet, som hade rubriken "Security Prospects in the High North" d.v.s. "Säkerhetsutsikter i Arktis". Mötet uttalade att "High North" kommer att behöva mycket mer uppmärksamhet från alliansens sida de kommande åren.

Nato överväger allvarligt att etablera militär närvaro i Arktis. Anledningen är den globala uppvärmningen och Arktis nedsmältning. Nato ser detta som en möjlighet för expansion. Vidare konstaterades att "När man beaktar det faktum att alla Arktis kustnationer utom Ryssland är medlemmar i Nato, så är det helt klart vem alliansen ser som sin rival i denna region."

I Nato-dokumentet nämns i första hand fyra typer av operation: krigföring under vatten; militära expeditioner; anfallskrig; strategiska luftbroar.

Sedan mötet om Arktis har fyra av Nato:s medlemmar med långtgående territoriella krav i regionen — Kanada, Danmark, Norge och USA — rört sig militärt in i den norra polcirkeln i enlighet med alliansens gemensamma åtaganden.

Nyligen (17 februari - 4 mars) genomförde Nato den senaste årliga övningen i Norge och Sverige under rubriken "Cold Response". Målet för övningen var att öka förmågan för deltagande förband att ingå i en multinationell styrka med armé-, marin-, flygförband samt hemvärn och tillsammans genomföra operationer under svåra vinterförhållanden. Denna övning skall nog ses som ett bevis på Nato:s intresse för Arktis.

Totalt deltog cirka 9000 soldater från 14 nationer i övningen varav cirka 1000 från Sverige. Övningen utgick från två fiktiva länder i nordvästra Skandinavien — "Northland" och "Eastland". Scenariot var: "Under många år har Eastland hävdad sin lagliga rätt att få tillgång till Narviks hamn och till de olje- och gastillgångar som finns på norra Helglands kust. Eastland har på senare tid även hävdad att en ny gräns ska dras, vilket

skulle innebära att Ofoten och Lofoten tillhör Eastland. Eastland har framryckt in över Northland sydöstra gräns ner mot Narvik/Bogen och ska nu pressas tillbaka i en multinationell operation."

Det är inte så svårt att tolka detta scenario som en kommande konflikt i Arktisområdet. Övning gjordes inom Partnerskap för fred, men Ryssland var inte inbjuden att delta.

Ryssland

I augusti 2007 dök två ryska ubåtar ner till havsbotten under Nordpolens is och placerade en rysk flagga som en markering för Rysslands anspråk. Det ryska utspelet satte fart på debatten.

Ryssland hävdar att den ryska kontinentalsockeln från Sibirien förlängs på havsbotten ända in under Arktis av en bergskam, Lomonosovkedjan. Påståendet avvisas av de övriga länderna som delar på havsbotten under Arktis nämligen Kanada, USA, Norge och Danmark. Alla fem har dock enats om att låta FN:s sockelkommission avgöra striden.

- *Ingela Mårtensson är med i detta projekts Rådgivande kommitté*

* * * * *

Försvarmakten

Svenska försvarmakten deltar redan nu i stora militärövningar av USA/Nato med udden riktad mot Ryssland. Bilden ovan togs under "Cold Response 2010" som i vintras ägde rum på både norsk och svensk mark.

Anslutning till USA/Nato försvagar Sverige

Ett neutralitetsförsvar med värnplikt ger fred och säkerhet

*Per Blomquist
18 maj 2010*

Den 15 mars i år publicerade Mona Sahlin och Urban Ahlin, partiledare respektive utrikespolitisk talesman för socialdemokraterna, "Ett öppet brev om Sveriges militära alliansfrihet till Statsminister Fredrik Reinfeldt och Utrikesminister Carl Bildt".

"Den svenska militära alliansfriheten har tjänat och tjänar Sverige väl. Vi har genom åren kunnat visa att det går att kombinera ett aktivt ansvarstagande för både vår egen och andras säkerhet med att vara militärt alliansfria", framhöll författarna.

Med detta ställningstagande är det bara att instämma. Men sedan kommer det här i sista stycket: "Vi socialdemokrater anser inte det är möjligt för ett militärt alliansfritt land som Sverige att delta i någon annans försvarsplanering. Det skulle innebära slutet för trovärdigheten för vår militära alliansfrihet.... En Nato-utredning skulle enbart ge sken av att Sverige är på väg att överge den militära alliansfriheten."

I min enfald förstår jag inte den sista meningen. Jag menar att om man utredde saken skulle man komma till slutsatsen att det finns två väsentliga faktorer i detta sammanhang. Den ena är att man inte kan lita på att Nato i en krissituation varken ville eller skulle kunna förstärka svenska försvaret, så som många tycks tro. Den andra är att Sveriges territorium, beläget som det är mellan kärnvapenmakterna, rätt försvarat av oss själva utgör en betydande styrkefaktor.

Det är ytterst angeläget att dessa förhållanden lyfts fram, antingen med en trovärdig utredning eller med andra medel.

Hur som helst är det enligt min mening uppenbart att Sverige behöver ett starkt folkförsvar — ett försvar som inger säkerhetspolitiskt förtroende och därmed minskar krigsriskerna i vår del av världen.

Dess värre tycks det finnas i vissa inflytelserika kretsar en mental bundenhet i dessa frågor. Med ”mental bundenhet” menar jag ett sinnestillstånd som gör att t.o.m. mycket intelligenta personer kan låsa sig i med förlegade teorier och uppfattningar, och därmed underlåta att lägga märke till nya förhållanden och omständigheter.

Modern krigsföring har t.ex. helt förändrats genom utvecklingen av enastående under rättelseverksamheter, bekämpningskapaciteter och luftrörlighet. Detta gör att både USA och Ryssland nu i ett inledande slag kan slå ut ett försvar, ta viktiga positioner och försvara dessa. Det betyder bland annat att om Ryssland av någon anledning skulle gå till anfall västerut, kunde USA/Nato även med den bästa vilja inte hinna förstärka försvaret av svenskt territorium.

Rätt försvarat kan emellertid det vidsträckta svenska territoriet vara en stor militär tillgång. Problemet är att vårt nationella försvar nu till stor del består av några 140 JAS-plan som lätt kan slås ut med en överraskningsattack och/eller med ny teknologi som kanske redan nu är under utveckling. Samtidigt har man avskaffat värnplikten och satsar i stället på ”snabbinsatsstyrkor” som skall tjäna i USA / Nato / EU:s regi.

Hot från både håll

När det gäller hotbilden krävs det ingen större analytisk förmåga för att kunna inse att både USA/Nato och Ryssland har stort intresse av Sveriges territorium i händelse av krig. Skulle spänningar uppstå mellan USA och Ryssland ökar självklart detta intresse.

Det som våra nuvarande politiska och militära ledare inte tycks förstå är att även USA/Nato mycket väl kunde tvinga Sverige in i ett krig. Varför? Därför att Ryssland har ett betydligt bättre militärstrategiskt utgångsläge för krig i Norden. Dessutom har det förmodligen inte undgått ens våra mentalt bundna militärstrateger att USA/Nato redan nu utöver en mycket aggressiv och hotfull politik gentemot Ryssland.

För Ryssland kunde målet i ett eventuellt krigsläge vara Atlantkusten, för att där försöka hindra USA/Nato från att utvidga och befästa sina styrkor. I så fall skulle svenskt territorium locka som ett värdefullt basområde för både flygstridskrafter och olika sorters operationer.

Hotbilden innefattar alltså fler farliga makter än enbart Ryssland. För att ta ett tänkbart scenario: Om USA/Nato skulle bestämma sig för att initiera krig mot Ryssland, vore det strategiskt fördelaktigt eller rentav nödvändigt att först ta kontroll över svenskt territorium. I det läget kommer svenska folket inte att ha mycket att säga om saken — i synnerhet om Sverige är integrerat i USA/Nato eller dess s.k. Partnerskap för fred.

I stället bör Sverige självklart utnyttja sitt geostrategiskt viktiga läge som en skyddsmur mellan USA/Nato och Ryssland. Detta

Ett stort område inom svenskt territorium var skådeplatsen juni 2009 för den stora USA/Nato-övningen "Loyal Arrow", med udden riktad mot Ryssland.

bör ligga till grund för ett självständigt neutralitetsförsvar — ett begrepp som bör förklaras och förkunnas såväl inom som utom landet. En sådan politik skulle ha stor fredsbevarande betydelse.

I detta sammanhang skall det noteras att en småstat som Sverige aldrig effektivt i ett modernt krig kan försvara sig med stridskrafter utformade för anfallskrig, så som vårt "försvar" nu har blivit. Men det är fullt möjligt att utveckla enkla medel, som t.ex. robotar för alla slags strid, som kunde användas under lång tid av ett folkförsvar. Den uppenbara slutsatsen blir att ett enkelt folkförsvar på ett kostnadseffektivt sätt kan minska såväl spänningar som krigsriskerna i vårt närområde.

Dess värre har försvarspolitikerna under senare år styrts in på en helt annan väg. Ett tecken på detta var en debattartikel häromåret, undertecknad av sju generaler som förordade en liten stående armé på bekostnad av den allmänna värnplikten.

Militärstrategiskt perspektiv saknas

Följden av att värnplikten har avskaffats är att Sverige har lämnats utan något försvar värt namnet. Detta har skapat ökat tryck för att gå med i Nato, vilket kanske var syftet.

Av ovan nämnda skäl är dock anslutning till USA/Nato en mycket farlig väg att gå. Vart den kommer att leda kan inte överblickas. Det som kan förväntas är att förtroendet för Sveriges säkerhetspolitiska avsikter minskar i det nordeuropeiska området. Bland annat skulle just Ryssland få ännu större anledning att upprusta. Därmed skulle krigsriskerna, som nu bedöms vara låga, öka.

Som noterat kan det sluta med att USA/Nato drar Sverige in i ett krig som detta land självt varken önskat eller vållat. Detta kunde knappast betecknas som ett utfall av en lyckad försvarspolitik, vars allra viktigaste uppgift är att förhindra krig. Även om krigsriskerna i nuläget är låga, gör stormakterna sina säkerhetskalkyler och i dessa har Sveriges territorium stor betydelse.

En rimlig analys visar således att anslutning till USA/Nato skulle innebära en svensk militärstrategisk försvagning!

Problemet är att det i många år har saknats ett klart militärstrategiskt perspektiv som grund för vår försvars- och säkerhetspolitik. Det har generallöjtnant Carl Björemans grundligt belyst i sin bok *År av uppgång, år av nedgång*

Med gedigen kunskap i ämnet och med lång erfarenhet av tjänst i nära anslutning till de militära och politiska ledningarna, visar Björemans att Sverige av bl.a. ekonomiska skäl inte förmått hålla jämna steg med stormakterna när det gäller rustning med kvalificerade stridsmedel — främst för anfallsstrid. Därför måste denna småstat satsa på ett folkförsvar och en defensiv strategi, menar han.

I stället har man under kalla kriget och även nu i fortsättningen satsat på en anfallsstrategi. Sverige skulle nämligen kunna möta och stå emot en anfallande stormakt, enligt devisen "Gräns och kustnära". Detta vore självklart ett uttryck för hybris om man nu inte räknade med stöd från USA/Nato — vilket man gjorde och gör, och vilket är så farligt (se ovan).

Det som nu behövs är en grundlig militärstrategisk analys som rättar till de brister och löser upp den mentala bundenheten som så länge präglat Sveriges försvars- och säkerhetspolitik. I så fall kan man räkna med att värnplikten på nytt kommer att framstå som en kostnadseffektiv grund till ett folkförsvar som bevarar och t.o.m. minskar dagens låga

krigsrisk, samt att en tydligt deklarerad militär självständighet ökar tilliten och den allmänna säkerheten i den nordeuropeiska regionen.

- *Per Blomquist är medlem i detta projekts Rådgivande kommitté*

* * *

Kommentar

Jag tror alla svenskar inser hur rätt Per Blomquist har i att försvagningen av försvaret (vilken inte lett till någon motsvarande kostnadsminskning) har varit de borgerligas knep för att tvinga svenska folket acceptera Nato-anslutningen.

Jag har alltid trott att anfallsmedel är det enda bra sättet att försvara sig — att pansar är det som biter bäst på pansar, flyg mot flyg o.s.v. Vad för slags robotar är det som Björemans syftar på? Något slag handhållna stingers för fria kriget?

*Carl Lundström
Rapperswil, Schweiz*

Svar av Per Blomquist

"Anfall är det bästa försvaret" har varit en sanning som vi krigsmän ofta hört och tagit till oss, så även jag. Men observera att detta gäller operativ strid på slagfältet. Det är en stor skillnad när det gäller nationell anfalls- och försvarsstrid. Självfallet vore det även då bra att vara den som anföll först. Men en småstat har inte möjlighet att skapa en sådan styrka att få överlägsenhet i ett första inledande slag och definitivt inte i fortsatta operationer. Men möjligheten för en småstat (som Sverige) finns, nämligen att på vårt för försvarsstrid gynnsamma territorium ta upp kampen. Då gäller på nytt anfall och försvar. Men det gäller då för småstaten att välja tid och terräng som ger småstaten fördelar.

Det kanske behövs en uppsats om anfalls- och försvarsstrid. Tyvärr ges inte tillfälle att i korta debattinlägg klara ut betingelserna för striden. Under kalla kriget levde Sveriges Försvarsmakt med förutsättningen att den inte kunde överraskas. Hur trovärdigt var en sådan förutsättning? Med den som grund ansågs stridskrafterna vara färdiga och anfalla supermakten över Östersjön och slutligen slå angriparen gräns och kustnära, som det hette.

Sverige är på väg att göra motsvarande misstag i ett falskt hopp om hjälp i rätt tid från USA/Nato.

* * * * *

Vi behöver ett försvar för mänskligheten!

Rysskräcken återkommer. Men vem är det egentligen som hotar vem?

*Kjell-Arne Johansson
14 juni 2010*

Sommaren 1788 anföll Sverige Ryssland. Gustav III ville bli hjältekonung och sökte en bra anledning att starta ett lagom stort krig. Inte ens på den tiden var anfallskrig populärt, så Gustav III försökte elda på rysskräcken och förfalskade dokument för att framkalla en lämplig hotbild mot Sverige.

Till sist kläddes svenskar ut i kosackuniformer för att skjuta på sina egna i Puumala och kungen fick sitt krig. Efter två år, tiotusentals döda och enorma kostnader slutade det idiotiska kriget oavgjort. (Historien berättas i Peter Englunds bok Förflutenhetens landskap.)

Man ska vara försiktig med historiska paralleller, men jag kan inte låta bli att tycka att det finns vissa likheter med dagens situation. En uppblåst hotbild och makthavare som spelar falskt.

Brutet löfte

Även nu sägs att Ryssland är på offensiven. Men vem är det egentligen som hotar vem? För att få perspektiv på frågan bör vi gå 20 år tillbaka i tiden. Enligt den då gällande historieskrivningen var Nato en försvarsallians, upprättad för att skydda Västeuropa mot en sovjetisk attack. När Warszawapakten och Sovjetunionen upplöstes runt 1990 borde rimligen Nato ha spelat ut sin roll. Många trodde faktiskt att det kalla krigets slut skulle leda till nedrustning och en demilitarisering av Europa.

I februari 1990 lovade USA:s utrikesminister Sovjetunionens ledare Gorbatsjov att Nato, i utbyte mot ett sovjetiskt godkännande av Tysklands enande, inte skulle expandera "en enda tum österut". Löftet bröts nästan genast och det USA-ledda Nato inledde en expansion som fortfarande pågår. Nato har gått från 16 medlemsstater vid det kalla krigets slut till 28 idag.

Ryssland blir allt mer inringat av Nato-länder, från Barents hav till Svarta havet. Längst i norr är Finland och Sverige de sista länkarna i kedjan. Kan någon vara förvånad över att ryssarna är oroade och vidtar motåtgärder?

Ständigt dessa krig

Nato styrs av USA som nästan konstant för krig i olika delar av världen. Dess ekonomi har blivit beroende av de enorma krigsutgifterna. USA har världsdominans som uttalad doktrin. (Jo, så är det! Dokumenten finns på nätet, se till exempel "The National Security Strategy of the United States of America" från 2002.)

USA:s arrogans präglar också Nato. Således har militäralliansen gett sig själv nya uppgifter, exempelvis antiterrorism och att skydda handelsrutter, som kan ge anledning till intervention i princip var som helst.

Denna militärpakt, beredd att använda kärnvapen, vill ledande politiker och militärer i Sverige och Finland att vi ska gå med i. Under årens lopp har de tagit många små steg för att ställa folken inför fullbordat faktum. (För detaljer se Från Neutralitet till Nato på: www.nnn.se/nordic/americult/nato/neutralitet.htm)

Samarbetet med Nato är numera mycket intimt. Både Sverige och Finland visar sin lojalitet genom att trappa upp sitt deltagande i det utsiktslösa kriget i Afghanistan. De gemensamma övningarna i Östersjön och här uppe i norr blir allt större. Påfallande ofta handlar krigsscenerierna om råvaru- och energikonflikter. Nato hymlar inte heller om att vapenskramlet i förlängningen handlar om kontrollen av Barentsområdets naturtillgångar och hela Arktis.

Hur vettig är denna utveckling? Jag menar att den är vetlös. Sverige dras in i en ny kapprustning som ökar den politiska spänningen.

Fredsforskningsinstitutet Sipri uppskattar att världens militärutgifter 2008 uppgick till drygt 11.000 miljarder kronor, en ökning med 45 procent på tio år. Över 30 miljarder går alltså varje dag till vapen. USA står för över 40 procent av världens samlade utgifter, övriga Nato-länder för ytterligare runt 25 procent. De ryska militärutgifterna når inte ens upp till Frankrikes. Våra egna militärutgifter ligger i år på runt 45 miljarder- trots att vi nästan lagt ner det nationella försvaret.

Kapprustningen ökar alltså samtidigt som världen brottas med gigantiska problem och hot: tilltagande klimatförändringar, artutrotning, ökade samhällsklyftor, energikris och vattenkris för att nämna några akuta frågor.

Viktig roll för ett fredligt Sverige

Världen behöver inte nya dyrbara vapensystem eller fler destruktiva krig. Att återgå till 1800-talets geopolitiska kamp blir förödande. Alla krafter borde i stället ägnas åt att säkra rymdskeppet jordens och dess passagerares fortsatta färd i universum. Det är det som borde vara hållbar utveckling.

Vi behöver fantasi och mod att tänka i nya banor. Vi behöver ett globalt samarbete i fredlig anda. Vi behöver lära oss att lösa konflikter fredligt. Vi behöver ett försvar för mänskligheten. Sverige skulle kunna spela en viktig roll i egenskap av ett alliansfritt, fredligt och tolerant land. Frågan är om det är för sent.

Mitt förhoppningsfulla svar är att det inte är för sent. Det går förstås att säga nej till Nato och nej till internationella bombövningar i Norrlands inland. De som hänvisar till att krigsövningar ger arbetstillfällen borde inte tas på allvar.

Ibland tror jag att de svåraste hindren sitter i våra huvuden. Möjligheter finns men vi ser dem inte av gammal vana. Konst och kultur kan göra oss mindre blinda och mer nyfikna på våra medmänniskor. I boken Den vita tigern av den indiske författaren Aravin Adiga finns en fin passus:

”Iqbal, den store poeten, hade så rätt. Så fort du ser vad som är vackert här i världen upphör du att vara slav.... Om man lärde varje fattig pojke att måla skulle det betyda slutet för de rika i Indien.”

Obs! Denna text togs fram av luleåbo Kjell-Arne Johansson i samband med "Ryssen kommer!", en konstutställning i Boden sommaren 2010 där sexton ryska och nordiska konstnärer gestaltar frågor om rädsla och konflikter. Mer om utställningen på: www.havremagasinet.se

I 30 år har Svenska Afghanistan-kommittén, utan vapen och med stöd av Sida, bedrivit en omfattande biståndsverksamhet i Afghanistan.

Sveriges vapenbroderskap med USA — en viktig valfråga

Sveriges internationella trovärdighet har allvarligt skadats av vapenbrödrskapet med USA, som godtar israeliska övergrepp och själv bryter mot mänskliga rättigheter.

*Karl-Yngve Åkerström
14 juni 2010*

När staten Israel utropades i maj 1948 var utgången oviss. Avgörande för andra staters erkännande var det faktum att USA var först att erkänna den nyutropade staten.

Ända sedan dess har USA stött Israel ekonomiskt, med vapen och politiskt i den fortsatta konflikten med omgivande arabländer. Varje gång FN velat göra skarpa uttalanden om Israels politik och brott mot mänskliga rättigheter har USA urskuldat Israel och hindrat samfällid FN-kritik i kraft av sin vetorätt.

Även när FN gjort skarpa uttalanden kring Israels politik och brott mot mänskliga rättigheter har USA mildrat effekterna gång på gång. Nu senast gäller bagatelliseringen av angreppen mot den internationella konvojen med förnödenheter till Gaza.

FN har kommit med skarpa uttalanden och krävt oberoende utredningar och Sverige har instämt i dessa krav. Att Sverige samtidigt under USA:s ledning och i Nato:s regi har skickat svensk trupp till Afghanistan ter sig som dubbelmoral.

Falska anspelningar på mänskliga rättigheter

För muslimsk befolkning i mellanöstern och Centralasien är det obegripligt att ett av tradition neutralt land kan kritisera sin ledande bundsförvants stöd till Israel men ändå militärt stödja samma parts militära mål i Afghanistan. Det är ju olika delar av samma säkerhetspolitiska komplex.

Sedan 1982 har Svenska Afghanistan-kommittén med framgång och stöd av Sida idkat biståndsverksamhet i Afghanistan. Dessa erfarna experter anser inte att de behöver militärt stöd. Snarare menar de att militär förstör möjligheterna.

Att åberopa mänskliga rättigheter som skäl för ISAF:s närvaro klingar falskt när USA hållit människor fångslade i årtal utan rättegång och utsatt dem för tortyr i strid mot konstitutionen och internationell rätt. Samma brutala metoder har gång på gång påvisats från israelisk sida.

Sverige har genom sitt militära engagemang i Afghanistan de facto ställt upp på USA:s sida i konflikten mellan araber och judar. Konsekvenserna därav har blivit tydliga när det gäller den angripna konvojen. Vår tidigare roll som oberoende medlare i sådana konflikter är förstörd, utan att konsekvenserna diskuterats politiskt i vårt land.

Genomtänkt säkerhetspolitik saknas i nuläget

Sverige behöver en genomtänkt säkerhetspolitik och ett gediget försvar till dess stöd. Min generation har på nära håll upplevt främmande intrång under beredskapen och är djupt skeptiska till påståenden om att vi lever i en fredlig värld utan hot i närområdet.

Redan under andra världskriget förekom ett dolt nära samarbete på svensk mark med krigförande. Det fortsatte efter kriget med Storbritannien och USA och skedde inom ramen för Nato. Vi är åtskilliga som har erfarenheter från den tiden. Sannolikt fanns mot bakgrunden av kalla kriget brett stöd för samarbetet också bland svenskar i allmänhet.

Under efterkrigsperioden utkristalliserades också vår roll som deltagare i FN-uppdrag med svensk trupp och blå basker som symbol. Det gynnande också vår roll som medlare i väpnade konflikter. Det var aldrig tal om att vi skulle ställa vår trupp under utländskt befäl vid sidan av FN.

Tyvärr saknar FN idag resurser för ledning och logistik för att i egen regi ansvara för stora operationer. Det beror bland annat på motståndet från stormakter som själva vill kunna styra dylika insatser utifrån sina strategiska intressen. Om Sverige satsat sin energi på att tillsammans med likasinnade bryta detta motstånd och vägrat ställa upp i Nato-regi kanske vi idag hade haft en permanent potent FN-styrka som motvikt.

Vår attityd i det hänseendet har radikalt förändrats. För det första har Nato:s karaktär förändrats till att omfatta stater i hela världen — inte bara i vårt närområde. Det finns starka krafter i USA som även vill ansluta Israel. Det är inte svårt att inse vilka komplikationer det skulle innebära för Sverige gentemot arabstaterna efter vårt förbund med Nato i Afghanistan. Vi har förstört internationellt förtroende som neutral part som det tagit oss flera decennier att skapa.

Tvivelaktiga förhoppningar

Omsvängningen motiveras med att vi i gengäld kan förvänta oss motsvarande stöd när vi hotas säkerhetspolitiskt. Den som sett och jämfört traditionell svensk trupp har kanske konstaterat att Nato disponerat tekniskt högkvalitativ utrustning men blivit måttligt imponerade av de värvade ungdomarna från fattigområden i USA eller Storbritannien. Vi är vana vid vår egen terräng och tuffa klimat.

Dessvärre har mycket av vår kapacitet skrotats eller hamnat i malpåse och resurserna i stället satsats på inköp av landsvägsbundna patrullfordon som kanske fungerar i öppen terräng i Afrika eller Asien men har föga användning på vårt territorium vid den krigföring som kommer i fråga. Flera svenska pensionerade generaler har starkt kritiserat hur vår säkerhetspolitik grundas på fromma förhoppningar.

Samtidigt har vi allvarligt skadat vår internationella trovärdighet. Förr har Sverige genom sin neutrala hållning kunnat uppträda som oberoende medlare i konflikter. Nu har vi förstört åratals goodwill genom att ingå vapenbrödrskap med USA, som godtar israeliska övergrepp gång på gång och själv bryter mot mänskliga rättigheter.

Därför måste vi snarast dra tillbaka den svenska truppen under Nato-flagg och överför resurserna till civil biståndspersonal. Men framför allt måste vi ta en öppen diskussion i valrörelsen som ger väljarna möjlighet att uttrycka sin grundade mening om svensk säkerhetspolitik. Vi är inte betjänta av floskler från partihögkvarter.

- *Karl-Yngve Åkerström, pensionerad f.d. militärpsykolog*

* * * * *

60 till 70 hus står i brand sedan en sydkoreansk ö träffats av nordkoreanska granater, rapporterade tv-bolaget YTN. FOTO: YONHAP/AP

Hur skulle en rödgrön regering ha reagerat på Nordkoreas militära angrepp?

Bilden och rubriken till Caroline Szybers debattinlägg i Svenska Dagbladets Brännpunkt-sida. USA håller på att bygga upp en asiatisk gren av Nato, och i det sammanhanget har den utdragna konflikten mellan Nord- och Sydkorea stor betydelse. Följande replik refuserades av Brännpunkts redaktör med förklaringen att "Jag har dessvärre ingen möjlighet att bereda den plats."

Kristdemokrat slår på krigstrumman

Al Burke
24 november 2010

"Hur skulle en rödgrön regering ha reagerat på Nordkoreas militära angrepp?" frågar Caroline Szyber (Kd) i ett debattinlägg i Svenska Dagbladet den 23 november. Den kristna riksdagsledamoten kan väl räkna med att inte få svar av den rödgröna koalition då den har upplösts (eller gått i "paus" som det heter).

Frågan är varför man kräver svar av en koalition som inte längre är aktuell. Hur som helst skulle något svar behövas, därför att Caroline Szybers inlägg bygger på premisser som minst sagt är tvivelaktiga och som dessutom är påfallande krigiska för någon som skall hävda en kristen ståndpunkt.

Redan i rubrikens retoriska fråga uppstår problem. Den hänvisar till "Nordkoreas militära angrepp" men säger ingenting om Sydkoreas förhållande. Hur vet Caroline Szyber att det är Nordkorea som bär hela ansvaret för den farliga episoden? Jo, antagligen har hon accepterat den bild som snabbt spritts av västvärldens tongivande medier och som enligt rådande praxis sedan vidarebefordrats av svenska medier.

Tidigare erfarenheter i liknande fall manar dock till försiktighet som bl.a. Robert Parry har förklarat (www.consortiumnews.com/2010/112410.html).

Parry, som är en av USA:s mest respekterade journalister, påminner om att de tongivande medierna ofta haft fel i sådana sammanhang samt att dessa fel haft en konsekvent vinkling till stöd för USA:s många förödande anfallskrig.

Om detta har Caroline Szyber inte heller någonting att säga. Tvärtom ondgör hon sig över Vänsterpartiets "famösa USA-hat [som] bland annat fått med skrivningar om att USA ska avveckla sin militära närvaro runt om på jordklotet".

Om denna uppmaning skulle utgöra "USA-hat" finns det märkligt nog även en massa USA-medborgare som är precis lika famösa. Bland dessa finns ett stort och växande antal f.d. militärer, statstjänstemän, CIA-agenter m.fl. som är starkt kritiska till USA:s ständigt utvidgande imperium med uppemot ett tusen militärbaser runt om på jorden och med långt framskridna planer att på samma sätt dominera rymden.

Som två exempel kan nämnas den nyligen avlidne Chalmers Johnson vars många bidrag i denna fråga är grundläggande samt Paul Craig Roberts som bl.a. varit statssekreterare i regeringen Reagans finansdepartement (se t.ex. "Européerna borde kräva utträde ut Nato" i Från Neutralitet till Nato på: www.nnn.se/nordic/americult/nato/neutralitet.htm)

Andra som tydligen är uppfyllda av det "famösa USA-hatet" är de många modiga människor i Sydkoreas växande fredsrörelse som, trots ett ofta brutalt bemötande av landets USA-lydiga regim, idogt propagerar för en avmilitisering av hela halvön.

Medan allt detta pågår sitter Caroline Szyber i Sveriges Riksdag och i takt med USA slår högljutt på krigstrumman. Den kristendom som nu gäller inom Kd tycks alltså ha sin grund i det bloddrypande gamla testamentet snarare än i det nya testamentet med dess av Jesus förmedlade fredsbudskap.

Gud hjälpe oss om detta synsätt nu kommer att härska i Korea och världen i stort.

Uppdatering 1 december 2010

Som väntat står det nu klart att de första rapporterna i västmedierna var missvisande. För en mer nyanserad bild se till exempel:

"Sydkorea provocerade fram attacken"

<http://svtdebatt.se/2010/11/sydkorea-provocerade-fram-attacken>

"Provokationer med dödlig utgång i Korea"

<http://www.tlaxcala-int.org/article.asp?reference=2689>

"Keeping Perspective on North Korea"

<http://www.progressive.org/wx112710.html>

"South admits firing first shells in row with North Korea"

http://www.youtube.com/watch?v=O33sfN0oDk&feature=player_embedded

- *Al Burke är detta projekts samordnare*

* * * * *

Svenska trupper under USA-befäl i Afghanistan

Fredens illusioner

**Det svenska nationella försvarets
nedgång och fall 1988-2009**

*Recension av Wilhelm Agrells bok om svenska försvarets
omvandling till insatsstyrka i USA/Nato:s tjänst*

*Karl-Yngve Åkerström
1 december 2010*

Det svenska nationella försvarets nedgång och fall är undertiteln på en ny bok (Atlantis förlag) av professorn i underrättelseanalys vid Lunds Universitet Wilhelm Agrell. Han tillhör en känd akademikersläkt i Lund. Fadern var för övrigt docent i pedagogik i Uppsala och blev 1955 chef för Militärpsykologiska Institutet i Stockholm.

Historikern Agrell tillhör den kader av begåvade studenter som togs ut för specialtjänst vid mönstringen och under sin värnpliktstjänstgöring fått tillägna sig avancerade kunskaper i språk, teleteknik eller underrättelseanalys. Åtskilliga fortsätter sedan i likhet med Agrell i dessa befattningar efteråt vid till exempel Försvarsstaben eller FRA. Som författare av facklitteratur har han varit produktiv och visar en enastående briljans på sitt gebit. Han är docent i historia och har under åren skrivit en rad böcker om Sveriges säkerhetspolitik, det hemliga västsamarbetet under det kalla kriget samt försvarets utveckling efter indelningsverkets avskaffande 1901.

Agrells ambition är att beskriva försvarets avveckling som en huvudsakligen i kronologisk ordning skildrad historisk process. Ur denna samt ur retorik, beslut och faktiska konsekvenser söker författaren urskilja de bakomliggande mönster, den dynamik och de särintressen som kom att leda till att hela det svenska försvarets krigsorganisation försvann inom loppet av några få år. Det kom att avvecklas steg för steg i en process som bara delvis kan betecknas som sammanhängande och genomtänkt enligt Agrell.

Grunden för att försvara landet är borta

Vårt försvar är i ekonomisk mening inte nedlagt — det förbrukar ju årligen runt 40 miljarder. Däremot är hela den organisation, planläggning och det kunnande som var grunden för att försvara landet borta. Vad säger oss detta om försvarspolitikens och planeringens faktiska betingelser? Hur och varför tas steget från ett antaget folkförsvar med huvuduppgift att värna Sveriges territorium till att hävda att svensk säkerhetspolitik bäst bedrivs genom militära insatser av små förband i andra världsdelar? Är våra folkvalda politiker de facto ansvariga för dessa beslut eller offer för illusioner marknadsförda av en liten pådrivande grupp i Högkvarteret? Finns trovärdigt faktaunderlag eller baseras den radikala omläggningen på moderiktningar, önsketänkande eller kort planeringshorisont?

Agrell undersöker dessa frågeställningar som den kunniga och noggranna historiker han är. Källdata presenteras i övertygande omfattning trots rådande sekretess i vissa hänseenden. Det är inga svårigheter att vid argumenteringen skilja dessa från författarens egna slutsatser.

Det tillgängliga textutrymmet medger inte en genomgång av de krigsfall som vår försvarsledning räknade med och hur de förändrades under decennierna efter andra världskriget på basis av den tolkning av säkerhetsläget försvarsledningen gjorde. Efter kriget saknade vårt försvar omedelbart insatsberedda krigsförband. De fredstida utbildningsförbandens insatsberedskap var begränsad och fluktuerade dessutom över året beroende på in- respektive uttryckning av värnpliktskontingenten.

Den bärande tanken i vårt folkförsvar var fältförband som i fredstid bestod av listor över personalen. Varje förband var kopplat till speciella utspridda mobiliseringsförråd. För att fungera som krigsdugliga förband krävdes utbildning och träning för uppgiften och skedde delvis i form av repetitionsövningar. För att sätta fältförbanden på krigsfot krävdes sålunda förvarningstid och denna var avhängigt av fungerande underrättelseverksamhet. Lagrad materiel var ännu i slutet av förra decenniet till stor del av den standard som gällde vid krigsslutet. Viss planläggning för kuppförsvaret förelåg och avsåg ett läge då beredskapshöjningar eller mobilisering inte hunnit fullföljas.

Det svenska försvarets planläggning kontrasterade mot den mycket höga insatsberedskap som kännetecknade det militära normalläget på den europeiska kontinenten. Det visade bland annat ubåtsincidenterna. Vårt flygvapen var ett undantag med hög incidentberedskap.

Offensiv strategi

Agrell utpekar dåvarande översten i kavalleriet Johan Kihl som en av de drivande krafterna i en omstrukturering av försvarets strategi och organisation efter 1996 års försvarsbeslut. Han ville forma ett nytt försvar och som innebar att skrota allt som inte behövdes då eller i framtiden. Fullt funktionsduglig utrustning för mångmiljardbelopp förstördes eller slumpades bort på den civila marknaden. Allt detta byggde på slutsatsen att ett konventionellt invasionsföretag mot Sverige var helt osannolikt. De utgifter som var förknippade med att lagerhålla och vårda ålderstigen materiel skulle enligt Johan Kihl i stället växlas upp till en strategi som syftade till att möta offensiv med offensiv och föra kriget inte bara på svenskt territorium och omgivande hav utan på djupet av motståndarens område.

Att Sverige skulle på egen hand kunna föra krig på dessa premisser och med starkt reducerade förbandsresurser faller på sin egen orimlighet. Även om det inte öppet uttalas

och sanktioneras genom politiska beslut om ändrad inriktning av vår säkerhetspolitik från neutralitet till allians med stormakter tycks det vara andemeningen. Endast utifrån antagandet att Sverige aktivt samverkar med USA och Nato i till exempel Afghanistan för att i gengäld få deras understöd vid attack mot Sverige blir Högkvarterets ivriga fasthållande vid fortsatt truppinsats i Afghanistan förståelig. Draget av militär intressepolitik i de internationella insatserna blev enligt Agrell alltmer tydligt.

För Försvarsmakten var det uppenbarligen viktigt att framhålla hur framgångsrika och uppskattade de svenska insatserna var, samtidigt som sammansättningen av insatserna skapade växande problem. Det aktualiserar den viktiga parlamentariska frågan vilka som egentligen styr Sveriges säkerhetspolitik.

Starka inslag av retorik och symbolpolitik

Försvarsbeslutet 2004 innebar en rad viktiga förskjutningar och förändringar i målsättningar. Uppgiften att försvara landet utgick inte helt, men tonades ner och fick en närmast marginell och icke-styrande funktion. I stället hade de internationella insatserna etablerats och befästs med starka inslag av retorik och symbolpolitik menar Agrell. Han spårar också inslag av spekulation och managementfraser. Dessa svagheter är påfallande i debatten om Sveriges truppinsats i Afghanistan före senaste valet.

I regleringsbrevet för 2007 bortdefinieras den alltmer begränsade skyddsförmågan hos Försvarsmakten som problem. I stället ska försvarsmakten stödja andra som kanske skulle kunna lösa uppgiften. Vilka som därvid ska smutsa sina händer eller hålla i den heta potatisen i en organisation med överskott på chefer preciseras ej. Ett honnörssord är "det nätverksbaserade försvaret" men mycket svårt att beskriva konkret vari det består och verkar.

Agrell menar att en del nog ligger i visionens revolutionära skimmer och lockelse; något nytt, okänt med oanade möjligheter runt hörnet. Det är inte första gången i historien entusiastiska slagord utan substans ligger till grund för samhällsreformer men borde i detta fall vara alarmerande för Sveriges medborgare.

Fredens illusioner ger en utmärkt översikt över svensk försvarspolitik i modern tid. Boken väcker också en rad viktiga frågor beträffande framtiden och utgör därmed en god grund för försvarspolitiker och andra medborgare med intresse för dessa frågor.

- *Karl-Yngve Åkerström, pensionerad militärpsykolog*

* * * * *